

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, raznošen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

CEDAD

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 ltr - Leto XLII. št. 106 (12.431)

Trst, sreda, 7. maja

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Ob desetletnici katastrofalnega potresa v naši deželi

Cossiga izrekel priznanje Furlaniji za ogromno delo, ki ga je opravila

VOJMIR TAVČAR

VIDEM — »Tu sem, da bi vam povedal, da je vsa država ponosna na vas za vse, kar ste naredili. V imenu države in v svojem lastnem imenu, hvala Furlaniji.« S temi besedami je predsednik republike Francesco Cossiga včeraj v Vidmu končal srečanje z upravitelji 137 furlanskih

občin, ki jih je pred desetimi leti prizadel katastrofalni potres. Državni poglavar, ki je kot notranji minister pred desetimi leti koordiniral prve posege za pomoč prizadetemu območju, je s svojo včerajšnjo prisotnostjo ob desetletnici naravne katastrofe, hotel izkazati deželi in njenim upraviteljem, predvsem pa furlanskemu ljudstvu, ki je bilo, kot je dejal, pravi protagonist obnove, osebno pri-

znanje in priznanje vse države za opravljeno delo.

Čeravno je obisk izvenel precej protokolarno (kar pa gre najbrž pripisati bolj organizatorjem kot volji samega predsednika republike) in je bil stik s prebivalstvom bolj naključen, je bila prisotnost Francesca Cossiga v Vidmu pomembno priznanje deželi in ljudem, ki so v desetih letih trdega dela znali zbrisati posledice katastrofe in postaviti temelje novemu razvoju. To je Cossiga večkrat poudaril v svojem govoru županom in naglasil, da je bil bistven premik dosežen že v prvih dneh po potresu, ko sta ob prizadevanju in angažiranosti krajevnih upraviteljev ter pomoči vojske, organov javnega reda, gasilcev in prostovoljcev, upanje in vera v prihodnost zmogala nad obupom in vdanostjo v usodo. In ravno zavzeta angažiranost ter konkretno delo vseh sta spremenila in stvarnost načrt, ki je na prvi pogled zgedel skoraj neuresničljiv. To pa je po besedah Cossiga velika moralna lekcija, ki jo je Furlanija dala vsej državi.

Francesco Cossiga je prispel v Videm dopoldne in se najprej v obnovljenem gradu furlanskega mesta srečal s predstavniki političnih ob-

lasti, vojaških rodov in s cerkvenimi dostojanstveniki. Državnega poglavarja so pričakali videmski župan Bressani, predsednik deželnega sveta Solimbergo, predsednik deželne vlade Biasutti, parlamentarci naše dežele, cerkveni dostojanstveniki, vojaški častniki, zastopniki gospodarskih in drugih organizacij. Če izvzamemo trenutke prihoda, ko so v narodne noše oblečeni otroci izročili predsedniku cvetje in spominsko kolajno, je to srečanje bilo precej protokolarno. Pa težko bi bilo drugače. V svojih pozdravnih nagovorih so Bressani, Solimbergo in Biasutti izrazili dobrodoščilo predsedniku republike in opisali opravljeno delo ter prehojeno pot. Vsi trije so se spomnili na zavzetost, s katero se je tedanji notranji minister angažiral v koordinaciji posegov v pomoč Furlaniji, predvsem pa so naglasili, da je bilo za uspeh pomoči in obnove odločilnega pomena dejstvo, da so bile za to angažirane krajevne ustanove od dežele prek pokrajine do občin. To je bila za Italijo v marsičem nova, revolucionarna praksa, ki je nakazala novo pot v odpravljanju posledic naravnih ujm. Prav tako bistvena pa je bila tudi druga temeljna izbira in

Prva
o C

MOSKVA — po nesreči. S teno. Toda p nadzorstvom, marveč tudi v rajonih. Raven radiacije se je zmanjšala. V Kijevu, Černigovu in drugih velikih mestih ter manjših naseljih skrbno nadzirajo okolje. Sprejeti so še dopolnilni ukrepi za odstranitev posledic nesreče. Takole včeraj »Pravda« končuje svojo daljšo reportažo s kraja nesreče.

Posebna dopisnika opisujeta izbruh nesreče na jedrski elektrarni v Černobilu in potek evakuacije. Kot da je to bilo že stokrat povedano in kot da je vsem znano, omenjata sobotno jutro. Gre torej za soboto, 26. aprila. Vemo pa, da so sovjetske oblasti šele v ponedeljek zvečer objavile prvo novice o nesreči.

Iz reportažnega zapisa izvemo nekaj novih dejstev. Na sami jedrski elektrarni je bilo zaposlenih okoli tisoč ljudi. Med njimi ni bilo panike, čeprav so se pojavili posamezniki, ki jih je zagrabil panični strah. Toda ko so spoznali skupno nesrečo, jih je združila in naredili so red, pravi »Pravda«.

V bližini jedrske elektrarne Černobil je nastalo čisto novo mesto Pripjat, poimenovano po istoimenski reki. V njem je živel 25 tisoč ljudi. Zdaj je prazno. Vseh 25 tisoč energetikov, gradbenikov, kemikov in delavcev rečne plovbe so preselili na sosednje kolhoze, sovhoze in druga naselja. Me-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zopet težave z gradbenim odpustom

RIM — Zopet spremembe v odloku o gradbenem odpustu. Včeraj je namreč poslanska zbornica ob odločilni podpori številnih prostrelcev odobrila popravek komunističnih poslancev, ki je bistveno spremenil vsa določila. Po tem popravku naj bi namreč tisti, ki so na črno gradili prvo stanovanje plačali le 1 odstotek globe, ki jo predvideva zakon, vendar bi morali plačati občini, v kateri je bilo poslopje zgrajeno, vse urbanistične dajatve. Skratka, »globa« bi v glavnem ostala, denar pa bi prejele občine in ne država.

Ta izid glasovanja je seveda vzbudil veliko razburjenje med predstavniki večine, še zlasti pri socialdemokratih, saj je zakon o odpustu izdelal tajnik PSDI Nicolazzi. Zelo verjetno je torej, da bo večina odlok opustila in bo po zapadlosti, 28. maja, vlada izdelala novo besedilo.

Konec tokijskega zasedanja sedmih najbolj industrializiranih držav

Obnovljena politična solidarnost Zahoda gospodarski problemi pa bolj v ozadju

TOKIO — »Vse okay« (Reagan), »dobro leto, dober vrh« (Craxi), »vse po načrtih« (Thatcherjeva): to je le nekaj brzojavnih izjav, ki so jih časniki dali optimistično razpoloženi udeleženci včeraj zaključnega tridnevnega zasedanja sedmih najbolj industrializiranih držav Zahoda. Zadovoljstva ni skalilo niti dvajset peklenjskih strojev, ki so počili na ravno tolikih postajah podzemne železnice in s katerimi je teroristična skupina ChukakuHa po nedeljski izstrelitvi petih raket znova dokazala, da zlahka prebije obroč 30.000 policistov v polni bojni opremi. Eksplozije niso povzročile ne žrtve ne gmotne škode, so pa močno vznemirile javnost in spravile v zagato promet, a zlasti potrdile, da takšnih ustrahovalnih dejanj ni moč preprečiti s klasičnimi zatiralnimi sredstvi.

Raketne in bombne atentate je izrecno pohvalil Gadafi, ki je japonskemu ljudstvu naslovil poslanico, v kateri se mu zahvaljuje za »povoljni odziv« na njegov poziv k bojkotu tokijskega vrha. S tem je polkovnik odgovoril na listino o terorizmu, v kateri so državni poglavarji in predsedniki vlad ZDA, Kanade, V. Britanije, ZRN, Francije, Italije in Japonske označili Libijo kot podpihovalko mednarodnega terorizma, hkrati pa sam sebi storil medvedjo uslugo. Nakasone je si-

cer dejal, da se Japonska ne čuti dolžna spoštovati ukrepe, ki so zapopadeni v listini sedmerice, saj je za strah negativnih posledic na odnose med tokijsko in arabskimi vladam, prav tako je Kohl vnovič poudaril nasprotovanje gospodarskim sankcijam proti Libiji, ki jih je Craxi opravičil z neravnovesjem v italijansko-libijski menjavi, drugače pa prevladuje v sedmerici soglasje. Predvsem zato, ker se na vrhu niso dotaknili vzrokov terorizma, s čimer bi utegnile spet planiti na površje razprtje v trenutku, ko je bilo treba po bombnem napadu ZDA na Libijo zakrpati raztrgano enotnost.

Enako nojevo strategijo so državniki sedmerice ubrali z zasnovno sklepne gospodarske listine, ki jo označujejo zlasti načelne obveznostne izjave, a je v njej bolj malo topljivega, če izvzamemo seveda raztegnitev »kluba petih« na Italijo in Kanado. Italijanski politični, sindikalni in podjetniški krogi izražajo vpricho tega globoko zadovoljstvo, a proračunski minister Romita je dogodek označil kot važno politično zmago z opozorilom, da bo zdaj treba veliko budnosti, če bo Italija hotela sodočlati glede pomembnih izbir na finančnem in denarnem področju. Tembaj, ker finančni minister ne bo vselej sedel za mizo »kluba pe-

tih«, ampak le takrat, ko bo šlo za ukrepanje, ki bo zadevalo tudi Italijo. Sklepa lista omenja, da bo za skladen in trajen gospodarski razvoj ob čim manjši inflaciji in ob nejasnih srednjeročnih izgleh o gibanju energetskih cen treba posvetiti največjo pozornost tehnološkim inovacijam in ustreznemu strukturalnemu prilagojevanju industrijskih obratov, širjenju trgovine in neposrednih tujih investicij, nadzoru javnih izdatkov, postopnemu krčenju davčnih primanjkljajev in pospeševanju zaposlenosti.

Posebno poglavje velja državam v razvoju: sedmerica bo pomagala na noge njihovi predelovalni industriji in izvozu, sicer s finančnimi prispevki prek mednarodne agencije za razvoj IDA in Svetovne banke, konkretnije pa takšnih pobud lista ne navaja, kot tudi ne omenja natančneje, kaj treba ukreniti proti naraščajočemu protekcionizmu, ki ga sicer obsoja, in niti ne navajlja smernic za septembrska pogajanja v okviru splošnega sporazuma o trgovini in carinah (GATT), na katerih bi morali poravnati trgovinski spor EGS - ZDA - Japonska. Mitterrand je to komentiral takole: »Američani so tako kot drugi hudo nasprotni protekcionizmu, drugi pa tako kot Američani protekcionizem izvajajo ...« (dg)

JE Krško: sodobni varnostni sistemi

(OD NAŠEGA POROČEVALCA)

KRŠKO — Nesreča v črnobilski jedrski elektrarni je poleg zapletov zaradi jedrskega onesnaženja skoraj polovice Evrope povzročila naključno, a tudi namerno dezinformacijo, ki ne koristi nikomur, vzbuja le neupravičen strah med ljudmi. Zgovoren primer take dezinformacije smo opazili v prvomajski številki tržaškega »Piccola«, v kateri se je Claudio Ernè obregnil ob JE Krško, ali bolje rečeno, podvomil je o varnostnih sistemih te Trstu najbližje jedrske elektrarne. To je seveda poskusil dokazati na posreden način, da mu ne bi nihče očital nekorektnosti.

Vsekakor je najboljši odgovor na tako obliko dezinformacije preverjanje in to ne samo s pomočjo strokovne literature, temveč predvsem z osebnim preverjanjem. Obisk v JE Krško je bil zato nadse poučen in pomirjevalen, klepet z generalnim direktorjem Janezom Dularjem in tehničnim direktorjem Josipom Aralico pa je razbilil še zadnje dvome, ki jih je pustilo laično branje prezahtevne strokovne literature. Pisanje italijanskega tržaškega dnevnika je med obema povzro-

čilo smeh, saj so netočnosti take, da se jih ne bi smel privoščiti niti novinarski praktikant. Če bi se pisec članka le potrudil stopiti v arhiv, ne bi ustrelil takega koka, kot je trditev, da je v JE Krško vgrajen enak Westinghousov reaktor kot v jedrski elektrarni Three Mile Island, kjer je 28. marca 1978 prišlo do okvare in poškodbe reaktorjeve sredice. Ne samo, da je tehnologija obeh reaktorjev drugačna, tudi dobavitelj je drugačen. Za Krško res »Westinghouse Electric Corporation«, za Three Mile Island pa je bil dobavitelj »Babcock and Wilcock«, skupnega imata torej le »državljanstvo ZDA« in nič drugega.

Prav tako sta Dular in Aralica brez težav izpodbila natančnejša o »zastareli tehnologiji iz šestdesetih let«. Westinghousov tlačni reaktor (PWR) je klasični komercialni reaktor, ki se v bistvu ne razlikuje od novejših reaktorjev na tlačno vodo, ki so se do sedaj izkazali kot najzanesljivejši. Povsem razumljivo je med sedemletno gradnjo JE Krško prišlo do inovacij, ki pa ne spreminjajo varnostnega koncepta vseh Westinghousovih reaktorjev. Še več, prav okvara v

Three Mile Island je potrdila pravilnost Westinghousovih tehničnih rešitev.

Oba direktorja sta nato obširno navajala varnostne sisteme v JE Krško. Zadrževalni hram, v katerem je reaktor s hladilnima krogoma ter varnostnimi sistemi, sestavljata notranja tlačna jeklena lupina in zunanja železobetonska zaščitna zgradba. Med obema lupinama je meter medprostora, v katerem je zrak pod pritiskom. Prehodi so opremljeni z zrakovestnimi prehodnimi komorami z dvojnimi vrati. Do potankosti sta naštel vse dvojne in celo trojne varnostne sisteme, in ne da bi bila vprašana sta sprožila vprašanje »bal-kanske miselnosti«. Morebitni človeški napaki so v JE posvetili največjo skrb, vsi v sistemu zaposleni imajo dvojno licenco, ameriško in jugoslovansko. Vsako leto je preverjanje znanja ob obveznih psihomotoričnih testih, da je že večkrat padel očitek, kako so zaposleni preveč »kapitalistično izobraženi«. Po pogovoru je sledil še ogled elektrarne.

VOJKO COLJA

NOGOMET:

kljub sinočnjemu porazu

Real Madridu
pokal UEFA

KOLESARSTVO: dirka Alpe Adria

Danes 2. etapa
Portorož-Pordenon

NA 10. STRANI

● Cossiga

NADALJEVANJE S 1. STRANI

sicer dejstvo, da so v prvi fazi usmerili vse moči v obnavljanje in oživiljanje proizvodnega tkiva in so se sanacije domov lotili šele, ko so bile glavne rane v proizvodnji zacekljene. To je priklenilo na svoje kraje prebivalstvo, ki se je vneto in marljivo vključilo v proces obnavljanja.

Deset let po katastrofi 6. maja so rane v glavnem izlečene. Treba pa je obnoviti še nekatere hiše, treba je sanirati področja, na katerih so zrasla zasilna montažna naselja, treba je ugotoviti temelje proizvodnje, predvsem pa ohraniti delovna mesta s tehnološkim obnavljanjem tovarn in z jasnimi načrti kako naprej. »Dozorel je čas — je naglasil na primer župan Piergiorgio Bressani — da ta zemlja, da naše skupnosti v celoti uresničijo vlogo, h kateri jih zavzujeta njihov geografski položaj in zgodovina in sicer da spodbudijo srečanja in izmenjavo na kulturni, človeški in gospodarski ravni s sosednimi državami.« Za to pa, so naglasili vsi govorniki, je potrebna še nadaljnja podpora države.

V tem namigu in nekaterih drugih, sicer zelo redkih, na večplastnost in razvejanost krajevne družbe, bi lahko videli omembo tudi naše skupnosti in njenega prispevka k obnovi prizadetega območja, ki ju sicer ni imel nihče za potrebno, da bi jih izrecno omenil.

Po srečanju z županji prizadetih občin v dvorani Ajace videmskega županstva, je Francesco Cossiga s helikopterjem preletel prizadeto območje, nato pa se na gradbišču srečal z delavci, ki gradijo zadnji del avtoceste do Trbiža.

VOJMIR TAVČAR

● Prva verzija SZ

NADALJEVANJE S 1. STRANI

sto je pusto, nobene luči ni zvečer, le kdaj pa kdaj vozijo skrojeni posebna vozila, ki prevažajo skupine za merjenje radioaktivnosti. Vsega skupaj je bilo potrebno le štiri ure časa, da so zbrali in odpeljali ljudi iz ožje okolice jedrske elektrarne, pripovedujeta »Pravdina« reporterja.

Ko so v Kijevu izvedeli za nesrečo, so ne glede na pravo soboto mnogi prišli v svoja podjetja in ponudili pomoč. Desetine voznikov avtotransportnega podjetja so se prostovoljno zglasili za pomoč pri evakuaciji. »Šoferjem so dali možnost, da izstopijo iz stroja. Le en korak naprej. Niti eden ni naredil tega koraka,« pripovedujeta »Pravdina« reporterja. Z več kot 80 tovornjaki so se napotili proti Černobilu. To pa je 130 kilometrov severne od Kijeva.

»Zgodilo se je ponoči... Po eksploziji je zagorela streha strojne hale in požarniki so vse svoje napore usmerili v uničenje ognja. Z njim so se bojevali na višini tridesetih metrov. Čevlji so se gasilcem lepili z raztopljenim bitumnom, ki ga je visoka vročina razžarela. Težko je bilo dihati... Strokovnjaki pravijo, da so gasilci bistveno omejili obseg nesreče, toda kljub vsemu se je zgodilo tisto, česar so se najbolj bali fiziki: reaktor je

Ob spornih ukrepih po jedrski nesreči v Sovjetski zvezi

Vlada morda prekliča »izredno stanje« Polemike o varnosti italijanskih central

RIM — Italijanska vlada bo morda danes ali jutri preklicala »izredno stanje« in po vsej verjetnosti tudi nekatere varnostne ukrepe, ki jih je sprejela spriču jedrske nesreče v Sovjetski zvezi. Strokovnjaki ministrstva za zdravstvo in za civilno zaščito, ki ob sodelovanju vremenoslovcev od ure do ure ugotavljajo stopnjo radioaktivnosti v zraku in v zemlji, so namreč mnenja, da bodo v prihodnjih urah močni vetrovi odpihali še zadnje ostanke »jedrskega oblaka«.

To bi pomenilo, da se bo zrak nad polotokom v kratkem popolnoma obnovil, čeprav v nekaterih predelih (zlasti na jugu) napovedujejo dež, ki bi gotovo prekrižal optimistične napovedi zadnjih ur. Kakorkoli že, ostajajo do preklica v veljavi vsa varnostna določila zdravstvenih oblasti in vse omejitve pri uvozu živil, mesa in živali iz vzhodnih držav.

Kot je bilo pričakovati, je jedrski oblak iz Černobila poleg nevarne radioaktivnosti pustil za sabo tudi hude polemike, ki že močno razdvajajo javno mnenje. Mnogi se namreč sprašujejo, ali so pristojne oblasti res dosledno in zlasti odkrito informirale javnost o stvarnem položaju ali pa so

skrivale (ali nasprotno pretiravale) nevarnost radioaktivnega onesaženja. Dvomi so popolnoma utrujeni. Kot potrjuje dejstvo, da je minister za zdravstvo Degan izdal stroge varnostne in zaščitne ukrepe in to v nasprotju s pomirjevalnimi izjavami ministrstva za civilno zaščito. Popolnoma odprto pa ostaja tudi vprašanje, kako bo država krila veliko gospodarsko škodo, ki jo je povzročila eksplozija v sovjetski centrali in v kakšni meri bo vlada priskočila na pomoč prizadetim, posebno kmetovalcem in trgovcem.

Nesreča v Ukrajini je tudi v Italiji spet postavila v ospredje varnost jedrskih central in aktualnost komaj odobrenega novega energetskega plana, ki predvideva nove objekte za pridobivanje atomske energije. Minister za industrijo Altissimo je pred dnevi v parlamentu poudaril, da so italijanske jedrske centrale zelo varne, vsekakor varnejše od tiste v Černobilu in napovedal, da bo vlada vztrajala pri izvajanju energetskega plana in torej pri gradnji novih central. Italija si mora prizadevati za popolno energetsko neodvisnost in se tako otresti odvisnosti od nafte, je dejal minister, ki pa je s tem stališčem doslej prepričan

le republikance. Spadolini je namreč izjavil, da je PRI za izvajanje energetskega načrta in torej za nove jedrske centrale. Ostale vladne sile pa se še niso izrekle o tem vprašanju in baje čakajo na mnenje ministrskega sveta, ki bo v kratkem ocenil položaj po nesreči v SZ.

Radikalci, demoproletarci in ekologisti, ki se zbirajo v raznih organizacijah, pa glasno zahtevajo ljudski referendum proti jedrskim centralam in so v ta namen dali pobudo za sobotno manifestacijo po rimskih ulicah, na kateri bodo sodelovali tudi mladi komunisti. »Zeleni« so mnenja, da italijanske centrale niso varne in da odgovarjajo le velikim gospodarskim interesom, medtem ko država popolnoma zanemara alternativne energetske vire, kot je npr. sončna energija. KPI, ki je svoj čas podprla energetskega plana, pa zahteva sedaj takojšnje sklicanje državne konference o energiji, ki bi postavila na jasno ali so nove centrale res varne in potrebne. Na kongresu v Firencah je prišlo, kot znano, do razhajanj med pristaši in nasprotniki jedrske energije, ki so se končala s tesno zmago pristašev energetskega plana. SANDOR TENEC

utrpel poškodbe. Del radioaktivnosti je vrglo v višino, znotraj pa je nastal požar. Pogasiti ga pa je izredno zapleteno, ker se ne sme niti polivati z vodo niti zasipati s kakšnimi kemikalijami snovmi, saj bi na visoki vročini vse to izparelo in vse bi odneslo v ozračje...«

»Nedaleč od izliva v reko Pripjat stoji enonadstropna stavba černobilske meteorološke postaje. Šest njenih sodelavcev osmerkat na dan jemlje za poskus zrak, analizirajo vlažnost prsti in opazujejo gibanje oblakov... Tistega zgodnjega sobotnega jutra je načelnica postaje Zinaida Fjodorovna Kordik sama očitavala podatke z aparature. Eden merilcev je pokazal povišano radioaktivnost. Zinaida Fjodorovno je zajela skrb: mar se je kaj zgodilo na jedrski elektrarni? Na to je pošiljala redni teleks s podatki opazovanj v republiški hidrometeorološki center v Kijev. Toda v tistem času se je v naselju černobilske JE že začela evakuacija...«

ANTON RUPNIK

V Sloveniji zdravstveni izvedenci pomirjajo zaskrbljenost javnosti

LJUBLJANA — Čeprav radioaktivnost v Sloveniji in Jugoslaviji počasi upada, so posledice preventivnih ukrepov, predvsem v kmetijstvu, precejšnje. Še naprej namreč pristojni organi ne dovoljujejo pašne živine ter napajanja z deževnico ter odsvetujejo uživanje sveže zelenjave. Vedno pogostejša so vprašanja, kdo bo poravnal ogromno škodo, ki bo udarila pridelovalce zelenjave ter mleka.

Glasna so tudi že razmišljanja, da bi morali sedanje razmere obravnnavati kot naravno katastrofo, v primeru katerih je v Jugoslaviji predviden poseben sistem solidarnostnega pokrivanja škode.

V kraje, kjer uporabljajo za pitje pretežno deževnico, dovažajo zdravo vodo s cisternami. V Novomeški občini so tako v teh dneh opravili več kot 120 prevozov. Tudi celjsko območje je precej ogroženo, saj je tam padlo v povprečju največ dežja in so morali v vodnjake navoziti 30 tisoč litrov vode kot nadomestilo za onesnaženo deževnico.

Javnost je zaradi obilice strokovnih podatkov seveda precej zmedena, saj jih ob raznih becuverelov in removalih boli glava — bolj zaradi same radioaktivnosti, ki boja sploh še ne pomeni neposredne zdravstvene nevarnosti. Strokovnjak ljubljanskega o-

koliškega inštituta je včeraj zadeve takole pojasnil: morali bi popiti 1000 litrov najbolj kontaminiranega mleka, da bi bila doza enaka tisti, ki ji je izpostavljen pacient pri rutinskem pregledu ščitnice z istim izotopom (jod 131). Raziskave pa kažejo, da po takšnih preiskavah tudi po 30 letih ni mogoče ugotoviti povečane obolenosti za rakom. Tudi radioaktivne solate (velja seveda za slovenske razmere) bi morali pojesti več ton, da bi postala enaka radioaktivnega joda v ščitnici (ta je glavna tarča) nevarna za zdravje.

Torej je panike morda le preveč? Zdravniki se ne spuščajo v razprave o umetnosti tako ostrih preventivnih ukrepov, namigujejo pa vendarle, da imajo, kot kaže, glavno besedo jedrski fiziki, ki imajo bolj »stehnične« kriterije. Kdor ima srčno rad zeleno solato, si jo, tako pravi strokovnjak z onkološkega inštituta dr. Marjan Erjavec, lahko privošči in mu ne bo hudega. Za boljši občutek pa si lahko nabavi Lugolovo raztopino, ki je odlično preventivno sredstvo, precej bolj priporočljivo kot jodove tablete (čeprav je tudi tu treba upoštevati možnost alergične reakcije na jod). Lugolova raztopina je vodna raztopina kalijevega jodida in elementarne joda in jo znajo zmešati v sleherni apoteki.

Ljubitelji solate se bodo te izjave seveda razveselili, smejo pa poizkušati le po nekaj kapljic raztopine. Kakšno »žlempanje« zdravilne raztopine namreč tudi ne bi bilo zdravo, o pozarjajo zdravniki... (Z. Š.)

Proces proti Artukoviću v Zagrebu

ZAGREB — Andrija Artuković je kljub starosti in ugotovljenim boleznim sposoben tako psihično kot fizično, da aktivno sodeluje na sojenju. To je včeraj, petnajsti dan glavne razprave, izjavila predstavnica petih zdravnikov, sodnih izvedencev, docentka dr. Karla Pospisil Zavrski.

Odvetniki so sodne izvedence tudi zaslili o poškodbah na glavi, ki jo je obtoženi dobil še v ZDA, tik pred izročitvijo Jugoslaviji. Po osmih dneh so zagrebški zdravniki odstranili šive in rana se je normalno celila. Nikakor pa padec, oziroma poškodba kakorkoli ni vplivala na psiho obtoženega, kajti ob padcu ni doživel pretresa možganov.

Razprava se je začela s predstavitvijo dokaznega materiala — fotografij in dokumentov, ki so povezani z obtoženim Artukovićem. Prebrani so tudi odlomki zgodovinskih pričevanj, ki govorijo predvsem o genocidu nad

Zidi in Romi. V začetku NDH je bilo na ozemlju te ustaške države okoli 36.000 Židov, od katerih je v ustaških in nacističnih taboriških pobito od 25 do 26 tisoč. Od skupnega števila 40.000 Romov v začetku NDH jih je ostalo ob koncu malo, saj so jih večino pomorili predvsem v Jasenovcu.

V nadaljevanju sojenja so odvetniki obtoženega Artukovića predlagali senatu, naj se kot dokazi predstavijo znanstvena in memoarska dela zgodovinarjev in publicistov, ki govorijo o sistemu NDH, o dogodkih med vojno, operacijah partizanskih enot, itd. Branilci namreč trdijo, da v vrsti navedenih resnih del ni moč zaslediti dogodke, ki jih opisuje obtožnica in ki v glavnem temeljijo na izpovedi glavne pričice na procesu, nekdanjega Paveličevega in Artukovičevega spremljevalca, 62-letnega Bajra Avdića, ki je pričal pred sodiščem 29. aprila.

TADEJ LABERNIK

pisma uredništvu

Posl. Cuffaro

Dragi direktor, izpis v obliki barvitega komentarja zelo kratkih vprašanj, ki mi jih je postavil tovariš Tence za intervju, ki ga je tvoj časnik objavil v soboto, 3. maja, in nekaj nespornostim, ki jim je kriv prevod, so v nekaterih delih nepravilno tolmačili moje misli.

Zato, in ne da bi postavil v dvom dobro vero sogovornika, te prosim, da seznaniš svoje bralce z nekaterimi pojasnili, ki se mi zdijo nujni.

Glede prvega vprašanja splošnega značaja o kongresu, v resnici ne mislim, da ta »ni dal dovolj poudarka nekaterim pomembnim problemom«, ampak da »stranka, ki se pripravljala na soočanje z novimi izzivi družbe«, ni še našla vseh odgovorov na probleme, ki jih vsiljuje nova tehnološka revolucija.

Drugo vprašanje, ki je v objavljenem tekstu polno barvitosti in razčlenjeno, mi je bilo dejansko postavljeno na jednat način in omejeno na vlogo Jugoslavije in na odnose med KPI in ZKJ. Odgovor zato ni mogel ugovarjati ali komentirati trditve tovariša Tenceta o »liniji novega zunanjega ministra KPI« in o zapuščini, kolikor je dragocena, drugih komunističnih voditeljev. Trditve, ki dajo slutiti premike politične osi, ki po mojem mnenju, in pravilno, jih ni bilo.

Opuščam druge podrobnosti, toda skrbi me nasprotno jasno pojasnilo glede problema manjšine in mojega komentarja o izvolitvi — pri kateri sem sodeloval — tovarišice Devetak v osrednjo nadzorno komisijo.

Moj odgovor je izhajal — kot je objavljeno — iz poudarka o velikem pomenu, ki ga za nas zavzemajo a-mandmaji — izdelani in izglasovani na kongresu — k tezam in programu partije, ki zadevajo probleme manjšin in še posebej tistih slovenske narodnostne manjšine.

Ti odpirajo nove možnosti za pobudo stranke in deželi in olajšujejo naše delo v vodilnih organih. Posebej tisti tovarišice Devetak — sem dobesedno dejal — ki ima vse odlike, da opravi dobro delo v osrednji nadzorni komisiji, v katero je bila izvoljena.

Na to izvolitev — sem dodal — so nedvomno vplivali — kot se dogaja sicer za vse — tudi razlogi teritorialnega značaja. To nič ne jemlje njim sposobnostim (in tistim vseh članov centralnega komiteja in osrednje nadzorne komisije).

Kot ne jemlje veljave izbiri reči — kot sem rekel — da so še drugi slovenski tovariši, kvalificirani in priljubljeni, ki imajo vse pogoje, da pridejo v sestavo vsedravnih vodilnih organov stranke. Nisem rekel (in nisem mogel reči, ker mislim nasprotno), da bi morala izbirati izhajati iz odločitve, prepušče-

ne deželnim komunistom, ki pripadajo manjšini.

Pristojnost kongresa v celoti (in vseh njegovih delegatov) je izbirati in izvoliti — kot je pravilno in kot se je zgodilo — člane centralnega komiteja in osrednje nadzorne komisije.

V prepričanju, da boš hotel, z običajno korektnostjo, objaviti za tvoje bralce moje pojasnilo, tudi da se izognemo dezorientacijam in nespornostim, se ti zahvaljujem in te prisrčno pozdravljam.

ANTONINO CUFFARO

Deželni tajnik KPI Viezzi

Dragi direktor! Primorski je s pozornostjo sledil poteku zadnjega vsedravnega kongresa KPI ter posredoval v splošnem korektno in objektivno informacije. Prav zaradi tega sem bil negativno presenečen zaradi nekaterih ocen, ki so jih vsebovala vprašanja v intervjuju s posl. Cuffarom, objavljenem v soboto, 3. maja, v zvezi s katerimi bi izgledalo, da odgovori niso vedno primerni. Moje presenečenje izhaja iz dejstva, da izgledajo — v nasprotju z navadami Tvojega časopisa — ta mnenja prisiljena in ne ustrezajo resnici. Menim torej, da je primerno, da ti sporočim naslednje pripombe:

1. Tovarišica Aleksandra Devetak,

ki je bila izvoljena v centralno nadzorno komisijo, je bila predlagana zaradi svojih osebnih lastnosti komunističnega voditelja in zaradi svoje reprezentančnosti v okviru slovenske narodne manjšine. Sam sem utemeljil ta predlog v kongresni volilni komisiji kot predlog obnovitve in kvalifikacije naše prisotnosti v osrednjih telesih. Ni torej resnična trditve, po kateri naj bi pri tej kandidaturi prevladale izključno potrebe po ozemeljskem ravnovesju.

2. KPI skuša zasledovati pri svojem notranjem delovanju dejansko demokracijo, v okviru katere tovariši pripadniki slovenske manjšine po svoje doprinašajo k splošni strankini liniji in poleg tega delujejo s tem, da dajejo svoj specifični doprinos v zvezi s problematiko manjšine. Demokracija pa ne pomeni ločitve. Na primer, delovne stranke komisije za vprašanja slovenske manjšine niso ločeni organi, sestavljeni na nacionalni osnovi, ampak vključujejo tako slovenske kot italijanske komunistične voditelje. Na ta način se ovrednoti in razširi obveznost vse stranke o slovenskem vprašanju, kot o velikem vprašanju dopolnitve in razvoja demokracije v Italiji. Ti kriteriji so v veljavi na vseh ravneh, tudi pri sestavljanju vodilnih organov.

3. Predloženih popravkov k tezam in programom o vprašanjih manjšin niso predlagali samo slovenski komunisti, ampak delegacija v celoti. Poleg tega je predlog upošteval opravljen delo in popravke pokrajinskih kongresov v Trstu, v Gorici in v Vidmu. Tudi v tem primeru smo želeli pouda-

riti splošno razsežnost slovenskega vprašanja in potrditi značilnosti naše stranke, ki je etnotni organizem in ki je prav zato v zgodovini izpolnjevala ter še izpolnjuje odločilno vlogo za sožitje, za medsebojno razumevanje in za skupni boj za obnovo družbe, Italianov in Slovencev v Furlaniji - Julijski krajini.

Zahvaljujem se Ti za gostoljubje in Ti pošiljam svoje najprisrčnejše pozdrave.

ROBERTO VIEZZI

Hvaležen sem tovarišu poslancu Antoninu Cuffaru za pojasnila in za vsebinska dopolnila, ki dejansko obogatijo intervju. Najin pogovor je potekal, kot sicer vsi najini odnosi, v Trstu in v Rimu, v prijateljskem in sproščnem vzdušju, tudi zato, ker sva se o teh vprašanjih že odkrito pogovarjala med kongresom v Firencah in tudi takoj po prvi seji novoizvoljenega partijskega centralnega komiteja. Poslanec Cuffaru sem zaradi časovne stiske postavil zelo sintetična vprašanja, ki sem jih pozneje razširil še z nekaterimi svojimi osebnimi mnenji in vtisi o kongresu. Spriču mojih ocen bi intervjuvanec na nekatera vprašanja morda odgovoril v drugi obliki, mnenja pa sem, da bi vsebina ostala vedno ali manj ista.

Deželni tajnik KPI Viezzi lahko svobodno izraža svoja mnenja in po svoje tolmači to, kar se je zgodilo na kongresu v Firencah. Isto pravico pa naj priznava tudi meni, ki sem od vedno trdno prepričan, da je dobra vera bistvenega pomena v novinarskem poklicu. SANDOR TENEC

Glasilo VZPI-ANPI o Slovencih v Italiji

Glasilo VZPI - ANPI »Patria indipendente« je v svoji številki, posvečeni 25. aprilu — osvoboditvi Italije, objavilo članek predsednika Vsedržavnega združenja partizanov Italije ANPI Arriga Boldrinija, ki je posvečen Slovincem v Italiji in njihovu boju za pravični globalni zaščitni zakon.

Članek nosi naslov »Ob 40. obletnici republike je potrebno izvajati ustavo — Sprejeti zakon za Slovence v Italiji — Problemi manjšin pomenijo preizkusni kamen verodostojnosti demokracije.«

Omenjeno številko so prejeli člani partizanskega združenja v vseh krajih Italije. V njej je poudarjeno, da glasilo »Patria« prvič objavlja članek v slovenski in italijanski, ki je posvečen problemom slovenske manjšine v Italiji. »To je znak pozornosti«, je poudarjeno, »ki jo gojimo do prijateljev Slovencev - italijanskih državljanov, ki že

dolga leta čakajo na pravičen zakon glede zaščite njihovih pravic.

Julija bodo odprli avtocesto A 23

TRBIŽ — Med najpomembnejša popotresna obnovitvena dela v deželi Furlaniji - Julijski krajini spada brez dvoma avtocesta A-23, ki pelje od Vidma preko Karnije do avstrijske meje. Ko bo avtocesta končana, bo postala glavna prometna žila, ki bo povezovala severovzhodno Italijo, kot reče no z Avstrijo, nato še s Češkoslovaško, NDR, od koder se bo z drugačnimi oblikami prometnih povezav prišlo do Švedske?

Glavni namen načrtovalcev je bil, da bi z gradnjo avtoceste ustvarili enkratni objekt, zgrajen z najodobnejšimi metodami, ki bi tudi v teku let potreboval čimmanj vzdrževalnih del in popravil. Obenem je bilo treba ohraniti naravno okolje in čimvečjo varnost za promet in seveda tudi za voznike.

Avtocesta A-23, ki je deželno upravo zaenkrat stala dobrih 95 milijard lir, bodo uradno otvorili julija. V narodnem in mednarodnem kontestu pa bo ta velika cesta ovrednotila vlogo tržaškega pristanišča, ki se tudi zaradi pomnjkljivih infrastruktur nahaja v težki krizi.

Podražitev vode na Sežanskem

SEŽANA — Na Sežanskem se bo z 10. majem voda podražila. Tako bo odtlej kubični meter vode za gospodinjstva stal 152 dinarjev (prej 95) in za gospodarstvo 207 (prej 152).

Šestdesetodstotna podražitev vode je sicer resda nov udarec potrošnikom, vendar so se morali pri Kraškem vodovodu odločiti za ta neljub ukrep, ker je sedanja cena kubičnega metra vode daleč zaostajala za stroškovno ceno.

Izšla brošura PPZ iz Celovca

Koroški partizanski pevski zbor iz Celovca (KPPZ) je ob petletnici svojega uspešnega delovanja izdal brošuro o prehojeni poti in svojem delu.

KPPZ so ustanovili oktobra 1980 na pobudo pokojnega Karla Prušnika - Gašperja, predsednika Zveze koroških partizanov. V zbor so se vključili predvsem mladi različnih poklicev in študentje.

Predsednik KPPZ Lipej Kolenik - Stanko v brošuri živo opisuje razmere, nastanek in težave te izredno aktivne pevске skupine, ki jo vodi prof. Branko Čepin. V brošuri so tehtni članki, ki so jih prispevali zborovodja prof. Branko Čepin, Janez Wutte - Luc, predsednik Zveze koroških partizanov, inž. Feliks Wieser, predsednik ZSO, dr. Janko Malle, tajnik SPZ, književnik Andrej Kokot in bard koroških partizanov inž. Pavle Žavcer Matjaz.

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomazič je jubilaru zaželel še obilo ustvarjalnih uspehov, dirigent Oskar Kjuder pa je spodbudno napisal, kako pomembna je povezanost zamejskih Slovencev, ki se še 40 let po vojni borijo za svoje pravice.

Trava je najdražja rastlina

PORTOROŽ — Obisk na šestnajstem sejmu cvetja je verjetno presenetil tudi same prireditelje. V treh dneh se je po notranjosti novozgrajenega hangarja v portoroški marini sprehodilo okrog 30 tisoč obiskovalcev, skorajda trikrat več na prejšnjih sejmih, le redki med njimi pa so »prezimovališče« jaht zapuščali praznih rok. Morda je bilo med vsem zelenilom premalo paše za oči, toda v Portorožu gre vendarle za sejem, za prodajo, ne pa za razstavo cvetja.

Marina je prireditelju — portoroškemu hortikulturnemu društvu tokrat dala na razpolago novi hangar, ki je po površini skoraj dvakrat večji od starejšega. Tudi prodajalcev je bilo letos dvakrat več kot na prejšnjih sejmih, tako da je bil ogromen hangar dobera zapolnjen. Poleg sadik cvetja, okrasnega grmičevja in drevja, zelenjave vrtnin in dišavnice so obiskovalci lahko kupovali tudi izdelke iz medu, zelišč, domače obrti, na prodaj so bile vrtno garniture, prireditve so poživilo tudi z razstavo plomenskih mačk, lovsko in kinološko razstavo...

Ze enajstič zapored je na sejm sadike prodajal Marko Šetinc, ki je med drugim tudi tajnik portoroškega Turističnega društva in podpredsednik Hortikulturnega društva. Prireditve je v začetku imela namen, da bi ozelenili precej zabetoniran Portorož, da bi okrasili balkone in vrtove Portorožanov in tako kraju dali lepši zunanji videz. »Sejem je že močno prerasel lokalne okvire, kar kaže tudi množični obisk tujih gostov, ki letujejo pri nas. Vendar so najboljši kupci vendarle domačini, kajti tujci se bojijo, da sadike ne bodo vzdržale dolge poti do njihovega doma. Izjeme so Italijani, kar je samo dokaz da so naše sadike dovolj kakovostne, po

vrh vsega pa tudi cenejše, kot na drugi strani meje, kjer pa je ponudba vsekakor boljša,« je prepričan Šetinc. Kleni sedemdesetletnik z ženino pomočjo v steklenjaku letno vzgoji na tisoče sadik, »čeprav sva oba v pokoju, naju delo s sadikami zaposli čez ves dan, pozimi je treba vstajati tudi večkrat ponoči, kajti paziti je treba, da se temperatura v steklenjaku ne spusti preveč. S prodajo na sejm tako krijem stroške gojenja, poplačan pa je tudi ves vložen trud.« Šetinc priporoča lastnikom vrtov, da jih okrasijo s pokrovnici ali plezalkami, odsvetuje travo. Sliši se morda čudno, vendar je trava najdražja. Resda so začetni stroški nižji, vendar trava zahteva veliko več nege, stalno jo je potrebno zalivati, prav voda pa pomeni za območja, kjer je ni na pretek, največji izdatek. Redka in posušena trava pa je prej v sramoto kot pa v okras.

Predsednik portoroškega Hortikulturnega društva Rok Grasič je prepričan, da bo od letošnje prireditve ostalo v blaginji društva nekaj denarja. »Z njim bomo skušali delno poplačati trud najboljših gojiteljev, želimo pa predvsem, da bi se krog gojiteljev še razširil. Le na ta način bomo dvignili kakovost sadik in dosegli večjo ponudbo in konkurenčnost, kar bo edino lahko sejem dvignil še na višjo raven.«

□ FORNI DI SOPRA — Družba »Promotur«, ki je članica deželne finančne družbe Friulia, namerava odkupiti zimske turistične objekte v občini Forni di Sopra. Krajevna občinska uprava, ki proučuje možnosti prodaje, oziroma odstopa smučišč in vseh pritliklin, bo tudi v prihodnje skrbela za vzdrževalna dela.

Vesela pomlad in Zvezde pri izseljencih v Švici

ZÜRICH — MPZ Vesela pomlad in ansambel Zvezde z Opčin sta bila zadnje dni aprila v gosteh pri slovenskih rojakih v Švici. Z obiskom pri Slovincih, ki žive daleč od domovine, sta potrdila zvestobo zastavljenim ciljem ter izpolnila obvezo v okviru pevsko - vzgojnega načrta, ki ga med otroško mladino vodi in usmerja zborovodja Franc Pohajč s pomočjo Sveta sodelavcev.

Pevski zbor in ansambel sta imela dve srečanji s slovenskimi izseljenci. Najprej sta gostovala v Solothurnu sto kilometrov zahodno od Ziüri-

cha. Po maši in koncertu so gostitelji pripravili naši mladini prigrčen sprejem, ki bo vsem ostal v najlepšem spominu. Še večje srečanje s Slovinci je potekalo istega dne večer v Zürichu, kjer so pevci in člani ansambla ponovili svoj pestri program. Če upoštevamo razpršenost naših izseljencev v okolici Zürichu, lahko presenečeni ugotovimo, da so se zbrali v res izjemnem številu, saj so nekateri prihili na to srečanje celo iz sosednje Nemčije...

Tokratno gostovanje openskega zbora in ansambla v tujini je bilo lepa priložnost, da so slovensko pesem spoznali tudi ljubitelji petja, ki ne poznajo našega jezika. Skupini sta namreč obiskali tudi mestece Schaan v kneževini Liechtenstein. Tamkajšnje nemško prebivalstvo je slovensko mladino sprejelo z gostoljubnostjo, kakršne si nismo pričakovali. Naš prihod je v sončnem popoldnevu naznail glas zvonov, pred cerkvijo pa nam je dobrodošlico izrekla domača mladina, ki jo je spremljal predstavnik proforskega zbora mestne gimnazije. Izredno številno poslušalstvo, ki je sledilo maši in koncertu, je potrdilo, da so domači organizatorji poskrbeli za temeljito predstavitev zbora in ansambla v lokalnem časopisju in preko televizijske mreže.

Letošnje gostovanje zbora Vesela pomlad in ansambla Zvezde v Švici je bilo iz objektivnih težav časovno krajše od tistih iz prejšnjih let, vendar pa v bistvu niti najmanj okrnjeno. Res škoda, da ni bilo časa za krajši odah in sprostitve v obsegu čudovite narave in njenih lepote, s katerimi je bila tako bogato obdarovana ta alpska dežela.

Slovesnost ob jubileju prve slovenske vlade

V Ajdovščini so bile v nedeljo razne slovesnosti v spomin čast 5. maja leta 1945, ko je bila v tem središču gornje Vipavske doline ustanovljena prva ljudska (narodna) vlada Slovenije. V dvorani poimenovani po vladi je bila slavnostna seja Občinske skupščine, ki so se je udeležili tuseja Občinske skupščine Slovenije Vinko Hafner, di predsednik Skupščine Slovenije Vinko Hafner, di predsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj, ministrica v prvi vladi Vida Tomšičeva, rektor ljubljanske Univerze dr. Milan Kristan in članica Sveta federacije Pepca Kardelj.

Na seji je o občinskih in širših družbenopolitičnih in zgodovinskih razsežnostih 5. maja oziroma prve slovenske vlade govoril novi predsednik občine Silvester Čotar. Počastil je spomin Josipa Broza - Tita ob šesti obletnici njegove smrti, spomin na Edvarda Kardelja, predsednika prve vlade Borisa Kidriča in na druge umrle člane prve vlade ustanovljene v Ajdovščini. Zatam pa je obravnaval gospodarsko stanje in razvojne usmeritve ajdovskega območja.

Poudaril je, »da je ajdovsko gospodarstvo delalo tiho in skromno, največkrat na račun odpo vedovanja osebnih dohodkov širilo materialno osnovno gospodarstva, stisnili so se pasovi ob kri zah. Torej ni slučajno, da govorimo o relativno stabilnem gospodarstvu, ki že leta ne pozna izgub, z dosežki, ki so na vrhu jugoslovanske in svetovne tehnologije in produktivnosti, s priznanimi tovarnami na domačem in tujih trgih. Sami smo iskali smeri razvoja, kjer se je večino potrebnih sredstev za naložbe zagotavljalo iz lastnih virov. Posojila bank so udeležena le s 25 do 30 odstotki.«

Predsednik ajdovske občine je tudi opozoril, da bo program za kmetijsko ovrednotenje Vipavske doline, ki je določal ureditev 4.035 ha površin, v celoti uresničen v letošnjem letu. »Na območju občine bo tako urejenih 2.617 hektarov zemljišč. Vzoredno z ureditvijo osnovne odvodnje in melioracijami, se ureja še reka Vipava in zadrževalnika Vogršček in Močilnik. V pripravi

je tudi ves program namakanja Vipavske doline.«

Na slavnostni seji so za častnega občana proglasili Srečka Čerbrona - Zdravka iz Brji, in sicer za njegove zasluge pri organizaciji in spodbujanju narodnoosvobodilnega boja ter pri ustanavljanju in delovanju organov ljudske oblasti v Vipavski dolini. Priznanja 5. maja pa so prejeli šolnik in javni delavec Pavel Bogataj iz Ajdovščine, Zavod za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla - Vojka iz Vipave in bivši predsednik Izvršnega sveta Občinske skupščine v Ajdovščini Stanislav Bačar. V Ajdovščini so ob obletnici ustanovitve prve slovenske vlade odkrili tudi spominsko obeležje IV. prekomorski brigadi (slednja ima svoj domicil v tej občini), pripravili razstavo o tej enoti in organizirali niz kulturnih in družabnih prireditev s skupnim naslovom »Ajdovščina v maju«. Slednje so se zvečine odvijale na glavnem trgu in po ajdovskih ulicah.

MARJAN DROBEŽ

Marija Vojskovič

Mi smo od tam...

37.

Zdaj je včasih rekla: »Jaz sem mati. Mati je prva.« In je čakala, kaj bomo rekli. »Tako je,« smo potrdili, in nam je šlo na smeh saj se je sama vse življenje postavljala na zadnje mesto. »Hočem,« je včasih rekla in strmo gledala. Sprejeli smo igro, in se vrgli v stokanje: »Oh, kako je ta ženska zahtevna, zmeraj si nekaj izmišlja.« Skriva nas je oplazila s pogledom in zatezala ustnice, ki so se ji hotele razlesti v nasmeh.

V nasprotju z nono Mico, naša mati nikoli ni prebirala Življenja svetnikov. V glavnem je vedela za svetega Frančiška, da je bil dober človek, in je tja do pozne starosti na njegov dan, četrtega oktobra, praznovala svoj god. Na lepem, pa je nekega dne v marcu oznanila, da je prihodnji teden njen

god. Zavzeli smo se: »Saj ga imaš vendar oktobra!« »Ne,« se je odrezala. »Ta je pravi, devetega marca, sveta Frančiška. Ta je za ženske.« »A, taka je ta stvar?« smo rekli. Pa naj bo, odslej se bomo držali svete Frančiške. Samo da si jeseni, ko pride sveti Frančišek, ne bi kaj izmišljala...? Stisnila je ustnice in zatrla smehljaj, potlej je bila modra kot poprej.

»Da ne bi morda pozabili,« se je krotko oglasila nekega jesenskega jutra. »Čez tri dni je moj god!« Naredili smo začudene obraze. »Kako? Saj si ga imela vendar spomladi! Torej ga imaš zdaj dvakrat na leto?« »Ne, samo enkrat, četrtega oktobra,« je rekla trmoglavo. »Že od nekdan sem praznovala na dan svetega Frančiška. God je zmeraj po rojstnem dnevu, nikoli pred njim,« je obrazložila. Z obema rokama se je oprla na palico in nas gledala, kako se smejimo. »Da ne boste pozabili,« je rekla.

Ko pa je prišel dan njenega godu, je sama skoraj pozabila nanj. Morali smo ji reči, naj nam seže v roko, da ji voščimo. Sramežljivo, samo na pol jo je iztegnila. Za god smo ji prinašali predpasnike in rute za doma, oboje je moralo biti živahnih barv, rdeča ni smela manjkati med njimi. Nekega dne, ko je pričakovala zdravnika, si je nadela nov predpasnik, in oče je menil, da še v nobenem ni bila videti tako čedna. Nismo vedeli, da je zadnji, ki smo ji ga ku-

pili. Zdaj ga hranim v omari, in včasih ga poiščem, in si ga pritisnem na lice. To materi ne bi bilo všeč, kakor ji ni bilo, kadar jo je hotel kdo od nas stisniti v objem. Pred takim nasiljem se je vsa skrčila vase. Toda Meta je vseeno našla poti do njenih lic, in ko je mati naposled dvignila glavo, so bili na njenem obrazu žareči sledovi Metinega rdečila. »Kje je palica?« je zaklicala, ko je iz našega hahljanja zaznala, kaj se je spet zgodilo. Dali smo ji njeno palico, zadihana od smeha je mahala z njo in nas odganjala od sebe.

Kadar se pripeljem na tržaško železniško postajo, vidim v vsakem delavcu svojega nonota in svojega očeta. Oba sta delala na tej postaji. Vsakokrat me obide, da bi takega možaka v delovni obleki iz modrega sterliža ogovorila. Rekla bi... Pa mi nekaj ubrani. Počutim se hkrati domače in tuje. Kadar sem tam, sem od tu. In ko sem tu, sem od tam.

Moji starši so bili in ostali od tam. Tu so se prilagajali, vendar je v njih ostalo nekaj, kar se nikoli ni prilagodilo. Čeravno jih je iz Trsta v Ljubljano zaneslo vojno leto 1915. in so bili časi hudi, so prinesli s seboj, kar ni moč prenašati v kovčkih in skrinjah, vedrino, uslužnost, družabnost. Te lastnosti, ki

Medtem ko bi znano, kdaj se bodo začela pogajanja

KD za nadaljevanje in utrditev sodelovanja med strankami sedanje krajevne koalicije

Po dogovoru načelnikov svetovalskih skupin bi se moral v ponedeljek sestati občinski svet, da bi razpravljali o načrtu novega nogometnega stadiona, ki ga občinska uprava namerava zgraditi na območju sedanje občinske klavnice pri Sv. Soboti. Vendar pa je zasedanje ponedeljkove skupščine še v dvomu, ker mora ministrstvo za zdravstvo dati svoje privoljenje tržaški občini, da bi lahko začasno uporabljala klavnico na proseški postaji, uporabo katere je zaenkrat odrekli. Vse je torej odvisno od tega dovoljenja, sicer bo celotni načrt o gradnji novega stadiona običal na mrtvi točki. Tudi ta primer ponovno dokazuje, kako upravlja tržaška občina, ki pripravlja take propagandistične načrte, ki slonijo, kot kaže ta primer, na zelo krhkih osnovah.

Sicer pa je prihodnost koalicije, ki upravlja tako občino kot pokrajino vse bolj negotova. O tem vprašanju so v ponedeljek razpravljali predstavniki laičnih in socialističnih sil sedanje koalicije, ki so prišli do zaključka, da ni več mogoče nadaljevati po sedanji skrajno negotovi

poti, ki dejansko paralizira delovanje obih odborov. S tako ugotovitvijo so se v celoti strinjali tako socialisti kot socialdemokrati in liberalci, medtem ko je bilo mnenje republikancev na tem skupnem sestanku dokaj nejasno.

Socialistični pokrajinski tajnik Seghene nam je včeraj vsekakor potrdil, da se njegova stranka nikakor ne more strinjati s sedanjim »balantom« in izmikanjem odgovornostim; ravno tako se ne more strinjati z načinom, po katerem se skušajo načeti pogajanja za nadaljnje upravljanje občine in pokrajine. In prav to izigravanje, ali naj se pogajanja odvijajo na pokrajinski ravni, kot zahtevajo vse stranke sedanje krajevne koalicije, ali pa na deželni, kot vztrajno zahteva Lista za Trst, je v sedanjem trenutku glavni kamen spoteke, da bi se pogajanja sploh začela.

Možno je, da bo o tem vprašanju govor tudi na deželnem kongresu Kršćanske demokracije, ki bo v petek in soboto v Pordenonu in katerega bo odprl deželni tajnik Bruno Longo. Včeraj pa je krajevna KD objavila dokument, ki ga je v soboto soglas-

no sprejela pokrajinska skupščina delegatov, na kateri so izvolili 23 predstavnikov iz raznih strankinskih struj za pordenonski deželni kongres. V njem se KD zavzema za politično stabilnost in prav v tem okviru poudarja nujnost nadaljevanja in utrjevanja sedanjega sodelovanja med laičnimi, socialističnimi in avtonomističnimi silami; pri vsem tem pa KD še dodaja, da bi tržaške uprave morale biti homogene koaliciji, ki upravlja deželo F-JK.

V dokumentu, v katerem ni niti besedice o slovenski narodnostni skupnosti, se krajevna KD nadalje zavzema, da bi se predvideno politično preverjanje moralo začeti v najkrajšem času, ker si mesto ne more privoščiti takega negotovega stanja. To preverjanje pa bi moralo predvsem pokazati, ali je sploh mogoče izvajati sporazum iz maja leta 1984, zaradi česar morajo vse stranke, ki so ga podpisale, pokazati dobro voljo in dati na razpolago vsa tista odgovorna mesta v raznih krajevnih upravnih in rajonskih svetih, ki so jim bila dodeljena na osnovi omenjenega sporazuma.

Zaradi samovoljnega ravnanja občinske uprave

V ponedeljek se bodo sestali predsedniki rajonskih svetov

Na sedežu rajonskega sveta za Rogan - Greto - Barkovlje se bodo v ponedeljek sestali predsedniki vseh rajonskih svetov, da bi razpravljali o nekaterih tekočih problemih. V prvi vrsti pa bodo razpravljali o prizivu, ki ga je na pokrajinski nadzorni odbor vložil zahodnokraški rajonski svet zaradi protizakonitega ravnanja tržaške občinske uprave, ki je samovoljno spremenila člen 17. pravilnika o delovanju rajonskih svetov. S takim ravnanjem je praktično odvzela rajonskim svetom posvetovalno vlogo glede gradbenih dovoljenj.

Občinski odbor je namreč osvojil mnenje oddelka za urbanistiko, po katerem ni potrebno, da bi se rajonski svet izrekli o tistih sklepih, o katerih ne razpravlja občinski svet, ampak samo občinski odbor. Dogaja se, da občinska uprava ne zahteva mnenj rajonskih svetov za gradbena dovoljenja na tistih področjih, kjer ni potrebna lotizacija; nasprotno pa jih zahteva za tista področja, kjer so lotizacije nujne. S takim zadržanjem je občinska uprava spremenila pravilnik rajonskih svetov, zaradi česar se je zahodnokraški svet soglasno uprl in vložil priziv na pokrajinski nadzorni odbor. Pravilno bi bilo, da bi občinski odbor najprej predlagal po-

pravek o spremembi pravilnika ter da bi se nato po mnenju rajonskih svetov moral o njem izreči tudi občinski svet.

Predsedniki vseh rajonskih svetov bodo torej na ponedeljkovem sestanku razpravljali o tem vprašanju, pri čemer pa gre takoj povedati, da se vsi strinjajo z odločitvijo zahodnokraškega in bodo torej tudi sami sprejeli ustrezne ukrepe proti takemu protizakonitemu ravnanju.

Kakšen pa je odnos odnosi od rajonskih svetov nam zgovorno kaže še drugi primer. Trenutno je namreč v teku razprava o gradnji novega nogometnega stadiona pri Sv. Soboti, o katerem bi moral razpravljati občinski svet v najkrajšem času. O tem načrtu bi se morali izreči tudi rajonski sveti, vendar pa je občinska uprava vprašala za mnenje samo onega za Valmauro in Sv. Ano, drugih pa ne. To je nerazumljivo glede na dejstvo, da je gradnja te strukture splošno koristi in ne samo tistega rajona, v katerem naj bi jo zgradili. Ponoven dokaz torej, kako občinski upravitelji gledajo na decentralizacijo, nujnost katere sicer razglasajo ob vsaki priložnosti, medtem ko pa se v dejanjih obnašajo v popolnoma nasprotni smeri.

Ob toplem sprejemu domačinov

Kulturno društvo Kraški dom gost pobratene občine Logatec

V soboto, 3. t.m., so bili predstavniki kulturnega društva Kraški dom in predstavnik republiške občine gostje pobratene občine Logatec. Na kulturnem večeru v Logatecu se je kulturno društvo Kraški dom predstavilo z veseloigro Jakoba Alešovca »Podlaga zakonske sreče«, ki jo je režiral Drago Gorup. Gostje iz zamejstva so bili v gostilni Pri Krpanu deležni toplega sprejema s strani občinske konference ZSMS iz Logatec.

Dobrodošlico je najprej izrekel predsednik skupščine občine Logatec Andrej Logar, ki je med drugim poudaril, da se morajo vezi med pobratena občina še dalje krepiti ter da državna meja še zdaleč ne sme biti ovira za medsebojno sodelovanje. Sledili so pozdravi podpredsednice skupščine občine Logatec Martine Comina, ki je izrazila željo, da bi tudi bodoči rodovi znali ceniti prijateljske vezi med pobratenimi občinama. V imenu kulturnega društva Kraški dom je spregovoril Milko Križman. Prisotni so nato obiskali Tončkov dom na Kališah, ki leži v idiličnem gorskem kraju. Tam jih je vodil podpredsednik skupščine občine Logatec inž. Oblak. Danes je Tončkov dom prenovljen v neke vrste muzej, kjer si lahko ogledaš zanimivo fotografsko razstavo iz časov NOB. Prijetno

je bilo nato posedati ob toplem soncu pred kočo, ob pristnem domačem prigrizku in dobri kapljici.

Zvečer se je v logaškem novem Kulturnem domu odvijala kulturna prireditev. Nekaj priložnostnih besed je spregovorila predsednica kulturnega društva Kraški dom Sonja Lazar. Zatem so nastopili logaški mladinski pevski zbor ter kulturno društvo Kraški dom z že omenjeno veseloigro Podlaga zakonske sreče v režiji Draga Gorupa. Sledila je družabnost ob zvočnih harmonikah. Gostitelji so bili seveda za poletne mesece tople vabljeni na Repentabor. S. Š.

Danes predstavitev zbirke poezij »Gradini«

Danes ob 16.30 bo na sedežu Časnikarskega krožka predstavitev zbirke poezij »Gradini«, delo pesnika Paola Molinarija. Zbirka je objavljena v vseh jezikih območja Alpe Jadran, na predstavitvi pa bodo prisotni generalna konzula Jugoslavije in Avstrije, Drago Mirošič in Peter Klein, ter deželni odbornik za kulturo Dario Barnaba.

Barkovljanski učenci spet med nagrajenci natečaja »Natura 86«

Kot smo že poročali, je bila v preteklih dneh v prostorih tržaškega velesojma, cvetlična razstava »Natura 86«, katere organizator sicer ni bila občinska uprava, temveč revija »Trieste - natura - turismo«, ki pa se je povezovala z letošnjo manifestacijo »Pomlad v Trstu 86«, ki se je začela v našem mestu v aprilu in bo trajala še ves mesec maj.

V nedeljo dopoldne so na tej razstavi porazdelili nagrade učencem osnovnih in nižjih srednjih šol tržaškega področja, ki so se udeležili natečaja za risbe na tematično cvetja in varstva okolja.

Natečaja se je udeležilo 17 osnovnih in nižjih srednjih šol, med temi edina slovenska osnovna šola F. S. Finžgar iz Barkovelj. Skupno so učenci poslali 320 risb, med temi je bilo 22, ki so jih izdelali učenci barkovljanske šole.

Drugo mesto v kategoriji učencev drugega in tretjega razreda in lep pokal, je prejel Matija Jogan, učenec tretjega razreda barkovljanske šole, medtem ko so prejeli vsi ostali lepe diplome.

Jutri tretje predavanje NŠK o nacionalnih problemih Poadižja

Po krajšem premoru bo jutri v Trstu tretje predavanje iz letošnjega ciklusa »Podobe srednjeevropske stvarnosti«, ki ga prireja NŠK in ki je tokrat namenjeno nacionalni problematiki nemške manjšine v Poadižju.

Predavanje bo, kot sta bili že prvi, ob 18. uri v konferenčni dvorani Tržaške trgovske zbornice v Ul. S. Nicolò 5. Predavatelja bosta tokrat prof. Leopold Steurer in prof. Karl Stuhlpfarrer. Zagotovljeno bi simulantno prevajanje.

Javno srečanje o pomoči prizadetim

»Izkušnje pri poučevanju in rehabilitaciji s tehnološkimi pripomočki.« To je naslov srečanja, ki ga prireja krajevna sekcija AIAS v sodelovanju s Tržaško občino in tržaškim šolskim skrbništvom. Vabljeni so predvsem šolniki vseh stopenj in vsi tisti, ki delajo na področju družbene pomoči. Simpozij bo jutri ob 9.30 v srednji šoli Addobati (Cesta za Greto 34/3).

Davčne prijave

Tržaška občina nam je poslala navodila glede davčne prijave za leto 1985. Vse dohodke v letu 1985 je treba prijaviti najkasneje do 31. maja. Davčne prijave, to velja tudi za obrazce 101, lahko oddamo na posebnih zbirnih mestih na občini, ali pošljemo, s priporočeno pošiljko na davčni urad. Prijave je treba oddati v posebnih ovojnicah. To sicer ne velja za obrazce 101, ki jih sprejemajo na zbirnih mestih brez posebne ovojnice, po pošti pa jih lahko oddamo v navadnih ovojnicah. Vsi državni uslužbenci, ali uslužbenci javnih ustanov lahko oddajo svoje davčne prijave na delovnem mestu. Poenostavljen obrazec 740-S/86 velja le za fizične osebe, ki so v odvisnem delovnem razmerju ali so lastniki zemljišč in nepremičnin; vsi ostali morajo predložiti navaden obrazec 740.

Občinska zbirna mesta so v vseh rajonskih občinskih izpostavah in na davčnem uradu, Largo Granatieri 2, 3. nadstropje z naslednjim urnikom: od 8.15 do 12. ure. Obrazce 750, 760, 770, 770 bis in 770 ter pa morajo podjetja, tvrdke in delniške družbe oddati le na občinskem davčnem uradu. Vsi tisti, ki razpolagajo le z eno pokojnino, ki jim je obrazec 201 izdal INPS, Zakladno ministrstvo ali druge javne ustanove, ne potrebujejo predložitve davčne prijave za leto 1985. Obrazce 740 modelov E - E1 - G - G1 - H - I - L - M - A1 delijo na tržaški občini, Ul. Malcantoni 3; na davčnem uradu, Largo Panfilii 2 pa delijo obrazce 740 F, 750, 760, 770, 770 bis in 770 ter.

Danes pri Domju skupščina CGIL

Sindikati CGIL sklicuje danes ob 8.45 na sedežu FLM pri Domju razširjeno skupščino, na kateri bodo razpravljali o splošnem sindikalnem stanju v državi s posebnim poudarkom na obnovi delovnih pogojev. Uvodno poročilo bo imel tajnik tržaške CGIL Roberto Treu, zaključno pa član državnega tajništva CGIL Fausto Bertinotti.

Skupščina spada v okvir razprav na vsedržavni ravni s Confindustrio o problemu še neizplačanih dveh točk draginjske doklade in o obnovi delovnih pogojev, ki zadeva kakih 10 milijonov delavcev vseh kategorij.

Prepoved kopanja

Po zadnjih analizah morja, ki jih je opravila Krajevna zdravstvena enota, je Tržaška občina prepovedala kopanje na nabrežju med kopalščema Ferroviario in Excelsior v Barkovljah. Ta prepoved dopolnjuje že obstoječo, ki prepoveduje kopanje v vseh portičih na Tržaškem, razen v kopalščih portičih Ausiona in Lanterna.

● Upokojencem prevoznega podjetja ACT - ACEGA uprava sporoča, da so jim pri vratarju v Ul. Bellini 1/d na razpolago davčni obrazci 101 za prijavo dohodkov v letu 1985. Urnik: od 8. do 13. ure.

● Vsi tisti, ki bi radi podpisali tri referendume o sodstvu, to lahko storijo vsak dan med 9.30 in 12.30 na tajništvu tržaške občine.

Slovenska zbor na obisku pri devinskem princu Karlu

V soboto sta devinski princ Karel della Torre e Tasso in njegova soproga Veronika sprejela v svojem gradu Fante izpod Grmade in Dekliški zbor Devin za dirigentoma Ivom Kraljem in Hermanom Antoničem na čeu (na sliki). Na prisrčnem srečanju, ki so se ga udeležili tudi nekateri drugi Devinci, se je mladi princ zahvalil zboru za petje na pogrebu svojega očeta Rajmunda. Povedal je tudi, da namerava nadaljevati očetovo delo v prid kulturne rasti krajevnega prebivalstva. Zbora sta grajskima gostiteljema poklonila sliki in jima zapela nekaj pesmi.

Kmalu nato je bil v štivanski župni cerkvi koncert, ki sta ga priredila oba devinska zbor v sodelovanju z devinsko župnijsko skupnostjo. Na njem je nastopil mešani zbor Hrast iz Doberdoba pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Repertoar je obsegal dele iz renesančnega in baročnega obdobja ter iz vzhodne liturgije. V prvem delu koncerta je zbor izvajal skladbe Bacha, Praetoriusa in nekaterih italijanskih oziroma ruskih skladateljev, zatem pa je zbor v spremljavi komornega orkestra zapel Gruberjevo mašo v C-duru op. 15 ter dva odlomka iz Mesije Georga Friedricha Händla.

Konec prejšnjega tedna je na Devinskem potekel v znamenju živahne kulturne dejavnosti. Prišlo se je v petek, ko je Devinsko kulturno združenje priredilo koncert violinista Črtomira Šiškoviča v devinski župni cerkvi. Zdrženje pa je v nedeljo priredilo še Praznik sladokuscev, ki je v veselem vzdušju potekal v jedilnici Motela AGIP v Devinu.

DSI posvetilo ponedeljkov večer mladinski reviji »Pastirček«

Društvo slovenskih izobražencev je v ponedeljek priredilo zanimiv »Pastirčkov večer«, posvečen mladinski reviji, ki že štirideset let neprekinjeno izhaja v našem slovenskem zamejskem prostoru.

O zgodovini, nastanku in seveda številnih težavah, na katere je v štiridesetih letih svojega obstoja natelet ta otroški list, so na ponedeljkovem večeru spregovorili dr. Humar, Ljubka Šorli, g. Markežič ter Ljuba Smotlak.

»Pastirček« je prvič »zagledal luč« v Gorici leta 1946. Njegov prvi odgovorni urednik je bil takrat Mirko Renner. Ta novi otroški list se je kmalu razširil in postal zelo priljubljen na vseh slovenskih šolah, ki so stale na ozemlju takratne cone A. Že leto kasneje je uredniški odbor zašel v težave in pojavilo se je vprašanje, če naj bi list sploh še izdajali, saj se je zaradi nove državne meje znatno zmanjšalo število slovenskih otrok in slovenskih šol. Leta 1963 je vso težo uredniškega dela prevzel Jože Prešern in celih trinajst let je »Pastirček« po njegovi zaslugi izhajal v Trstu. Nato pa se je spet vrnil v Gorico. Njegova sedanja urednica je pesnica Ljubka Šorli. Za redno izdajo takšnega otroškega dela je bila seveda s strani vseh, ki so sodelovali in s svojimi prispevki bogatili številke »Pastirčka«, potrebna izjemna požrtvovalnost ter velika ljubezen do mladine.

Pri raznih številkah tega meseč-

nika so sodelovale tudi znane osebe v našem zamejskem kulturnem življenju. Tako lahko omenimo na primer pisatelja Franca Jezo ali Zoro Tavčar, ali slikarje Klavdija Palčiča, Milka Bambiča in Andreja Košiča. »Pastirček« je objavljala tudi številne pesnice znanih pesnikov, ki so jih uglasbili Harej, Merku ter Vrabec. Prav tako lahko najdemo v »Pastirčku« tudi veliko odrskih igrice.

Večer v Društvu slovenskih izobražencev se je zaključil s prijetnim kramljanjem med gosti in občinstvom. Najbolj je prisotne zanimalo vprašanje razširjenosti mesečnika »Pastirček« med učitelji, ki ga, kot kaže, vse premalo poznajo. HJ

»Glasbena srečanja« v evangeličanski cerkvi

Jutri se bodo v evangeličanski cerkvi v Trstu na Trgu Panfilii nadaljevala spomladanska »Glasbena srečanja«. Tokrat bo nastopila organistka Cristina Antonini iz Maniaga, ki bo izvajala skladbe B. Marcella, D. Zippolija, J. S. Bacha, J. G. Rheinbergerja, G. Manzija in C. Francka. Antoninijeva je študirala orgle in klavir v Sieni, Haarlemu in Pistoii, sedaj pa poučuje na konservatoriju v Vicenzi. Nastopala je že po vsej Italiji, v Franciji, Švici, Avstriji, Poljski in Jugoslaviji. Koncert se bo pričel ob 20.30.

Po podatkih tehnično-znanstvenega odbora

Radioaktivnost včeraj nespremenjena

Stopnja radioaktivnosti na Tržaškem se včeraj ni bistveno spremenila v primerjavi z dnevom prej. Podatek izhaja iz sporočila tehnično - znanstvenega odbora, ki v Furlaniji - Julijski krajini sledi radioaktivnemu onesnaževanju.

Komunike najprej najavlja, da ostaja vremenska slika nespremenjena; možne so pooblačitve s krajevnimi plohami. Medtem ko se je stopnja radioaktivnosti v zraku bistveno zmanjšala v goriški in pordenonski pokrajini

pa se je v tržaški in videmski pokrajini v ponedeljek zvečer nekoliko zvišala. K temu so prvenstveno botrovali neugodni vetrovi. V noči med ponedeljkom in torkom in včeraj zjutraj je začela radioaktivnost v zraku tudi v teh dveh pokrajinah rahlo a konstantno upadati.

Prav tako se je zmanjšala radioaktivnost v deževnici. Nivo radioaktivnosti v pitni vodi je povsem normalen, medtem ko v morski vodi niso zasledili pomenljivih sledi radioaktivne o-

kužbe.

Komunike tehnično - znanstvenega odbora nadalje omenja, da se nadaljuje sistematični pregledi jestvin in to predvsem mleka in zelenjave in poziva prebivalstvo naj se drži higienskih in varnostnih predpisov, ki so že nekaj dni v veljavi.

Prav ti predpisi so povzročili dokajšen preplah pri prebivalstvu, kj je kar »navalilo« na nekatere jestvine in pijače (konzervirano mleko, mineralno vodo, zamrznjeno zelenjavo). Mnogim živilom so trgovci zaradi tolikšnega povpraševanja občutno zvišali ceno, vse kaže pa, da bi se moral položaj na živilskem področju v nekaj dneh normalizirati vsaj za kupce.

Drugače je seveda z vrtnarji. Radioaktivni oblak je pomenil zanje pravo katastrofo, saj že nekaj dni ne smejo prodajati sveže listnate zelenjave. V tej zvezi sta deželna svetovalca PSI Saro in Ermano vložila v deželni svet vprašanje, v katerem med drugim sprašujeta kakšne ukrepe bo sprejel deželni odbor, da bi oškodovani kmetje dobili pravično odškodnino.

o radioaktivnem onesnaženju bo govor jutri ob 11. uri na sedežu Sklada za naravo (WWF) v Ul. Venezian 27. Organizatorji napovedujejo, da bodo spregovorili o »realni stopnji radioaktivnosti pri nas«.

Na proseški železniški postaji

140 glav goveda in 620 ovac je obsojenih na pogin

Nesreča na jedrski centrali v Černobilu ne povzroča več toliko skrbi, čeprav še vedno veljajo pred dnevi sprejeti preventivni ukrepi. Med te spada tudi prepoved uvoza živali iz območja, kjer je bila visoka stopnja radioaktivnega sevanja.

Včeraj smo objavili vest, da so živilozdravniki na proseški železniški postaji pregledali vso živino, ki je prišla v prejšnjih dneh iz Jugoslavije, Poljske, Madžarske in Romunije. Ugotovili so, da so živino natovorili pred pričetkom radioaktivnega sevanja in so zato dovolili uvoz. Sporna pa je ostala usoda 630 ovac in 140 glav goveda, ki so jih v Bolgariji in na Poljskem natovorili po nesreči v

Černobilu. Pristojno ministrstvo je namreč izdalo nedvoumno odločbo, da ne smejo te živali na italijansko ozemlje. Kaj sedaj z njimi?

To vprašanje smo zastavili dežurnemu živilozdravniku na proseški železniški postaji. Po njegovem mnenju je usoda ovac in telet že zapečaten. Te živali ne smejo v Italijo, pa tudi nazaj ne, saj jim Jugoslavija, Madžarska in Češkoslovaška ne dajo potrebnih tranzitnih dovoljenj. V hlevih ob železniški postaji sicer dobijo nekaj hrane in vode, vendar ni dovolj, o čemer pričča dejstvo, da je dosežaj poginilo že kakih 15 ovac. Preventivni ukrep o začasni prepovedi uvoza živali iz okuženega področja je dežurni živilozdravnik ocenil za nedoslednega, saj so pristojne oblasti dovolile uvoz perutnine in zajcev, ki so prišli iz Češkoslovaške in Madžarske na proseško železniško postajo le nekaj ur pred »spornimi« ovcami in govedom. Po njegovem pa teh nekaj ur v tem primeru ni merodajnih. Zato bi bilo po njegovem verjetno najbolje, če bi živali pokončali čimprej.

Za povrtino poseg centrov AIMA

Odlok ministra za zdravstvo o prepovedi prodaje sveže listnate zelenjave je hudo prizadel italijansko kmetijstvo in predvsem vrtnarje. Da bi vsaj nekoliko omililo ogromno škodo, je ministrstvo za kmetijstvo aktiviralo podjetja za poseg na kmetijskem tržišču (AIMA) za odjem povrtin, ki ne morejo v prodajo.

V naši deželi delujeta le dva centra AIMA: eden pri Fiumicellu, drugi pri Spilimbergu. Po ustaljeni praksi bi morali kmetovalcem, ki bodo prinesli svoje pridelke v ta dva centra (centra bosta nato poskrbela za uničenje pridelka), povrniti škodo in sicer čez nekaj mesecev in po tržni ceni na milanskem tržišču.

V Fiumicellu se je včeraj že sestel pristojni odbor, ki pa ni mogel aktivirati delovanja centra za odjem zelenjave zaradi nenadnega posega ministrstva za zdravstvo. Po navodilih tega ministrstva bi lahko nelistnato povrtino (šparglje, artičoke in drugo) oddali v zamrzovanje. S tem se je seveda zapletel celoten postopek odjema povrtine.

Naši vrtnarji bi morali odnašati svoje pridelke v najbližji center AIMA pri Fiumicellu. Le na ta način bi lahko nato prejeli odškodnino, ki je predvidena za take posege. Zato Kmečka zveza poziva vrtnarje naj ne prekoplejo zelenjave, ki je sedaj ne morejo prodati na trgu. V prihodnjih dneh bi morali dobiti točnejša določila v tej zvezi.

Recital »Zemlja« bo sklenil letošnjo težavno sezono SSG

»Zemlja« je naslov recitala, s katerim bo drevi ob 20.30 v Kulturnem domu, Slovensko stalno gledališče zaključilo svojo letošnjo sezono.

Pričakuje nas torej slovesen večer. Vsaka premišera je že itak praznik, zadnja postavitev v sezoni pa mora biti še posebno slavnostna, tudi v takšnih grenkih trenutkih, kot jih preživlja naša gledališka hiša. Mislimo, da se moramo drevi, tudi zaradi tega, številno udeležiti zadnje premiere, saj so jo gledališčniki pripravili kljub temu, da še niso prejeli aprilskih plač in da so že spet ogrožena njihova delovna mesta, kot je seveda ogroženo tudi redno delovanje slovenskega gledališča.

Kaj pa so nam pripravili? Po zamisli koreografije Lojzke Žerdin si bomo ogledali večer umetnosti giba na temo o človeškem odtujevanju in povratku k zemlji — simbolu rodovitnosti. V ta svet nas bosta popeljala s čarom plesa igralka Maša Blagovič, z besedo pa igravec Vladimir Jurc, ki ga bo na kitaro spremljal Igor Starc. Večer bogati in dopolnjuje originalna glasba Lada Jakše, medtem ko je sceno pripravil Marjan Kravos, kostume pa si je omislila Marija Kobi. Pri izbiri tekstov je sodeloval prof. Jože Faganel.

Kalman, Schubert in Benatzky na sporedu 19. festivala operete

V teh dneh je bil dokončno sestavljen spored Festivala operete, ki bo to poletje potekal že devetnajstič po vrsti. Prireja ga tržaško Občinsko gledališče Giuseppe Verdi pod pokroviteljstvom Tržaške letovišarske in turistične ustanove ter Deželne ustanove za turistični razvoj, saj gre za prireditve, ki je tudi velikega turističnega pomena. Letošnji spored obsega tri dele, ki jih bodo kot po navadi izvajali v gledališču Rossetti.

Prva bo na vrsti znana spevoigra Bajadera madžarskega skladatelja Emmericha Kalmana. Premiera bo 28. junija. Uprizoritev bo režiral Giorgio Pressburger, glasbeni vodja pa bo Janos Sandor. Med najpomembnejšimi izvajalci naj omenimo tržaško sopranistko Tiziano Sojat, ki bo imela glavno vlogo, in še Danielo Mazzucato, Sandra Massiminija, Maxa Reneja Cosottija, Luigija Palchetti, Franca Jerusuma in Maura Seria. Delo bodo ponovili 1., 5., 6., 12. in 13. julija.

Osrednja predstava letošnjega Festivala operete bo glasbena komedija Franza Schuberta »Pri treh mladenkah« v priredbi Heinricha Berteja. Režijo je prevzel Gino Landi, dirigent pa bo Guerrino Gruber. Peli bodo Fiorella Pediconi, Carlo Bini, Gianna Galli, Aldo Bottion, Stelia Doz, Ugo Maria Morosi, Gino Pernice in Ariella Reggio. Prva predstava bo 19.

julija, ponovitve pa 20., 22., 26. in 27. julija ter 5. in 9. avgusta.

Festival se bo zaključil s spevoigro »Pri belem konjičku« avstrijskega skladatelja Ralpa Benatzkyja, se pravi z eno izmed najzabavnejših operet iz vseh časov. Na sporedu bo 2., 3., 6., 8., 10., 12. in 14. avgusta. Režiser bo Filippo Crivelli, dirigent pa Oskar Danon. Med izvajalci naj omenimo Adriano Jovanovich, Elia Crovetta, Massima Daporta, Nicoletto Curiel, Riccarda Peronija, Gina Perniceja, Livio Romano, Valeria Grazioli. Nastopila bo tudi folklorna skupina Plesalci Sv. Wolfanga.

Kot v prejšnjih izvedbah bodo na 19. festivalu operete sodelovali zbor in orkester Gledališča Verdi, ki ju bo pripravil Andrea Giorgi, ter plesna skupina Festivala. Za scene bo poskrbel Gino Landi, za kostime pa Sebastiano Soldati.

Za prednaročila se je treba obrniti na glavno blagajno v Galeriji Protti 2, tel. 68311.

Med potekom festivala bo v Palači Costanti na ogled razstava o razširjenosti dunajske operete v Italiji. Letovišarska ustanova bo nadalje 14. julija priredila na Gradu sv. Justa večer v čast Franza Leharja, na katerem bodo nastopili nekateri izmed najbolj znanih pevcev in igralcev Festivala.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga mama, žena, nona, sestra in teta

Marija Julian por. Giudici

Pogreb bo jutri, 8. maja 1986, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na Katinaro.

Žalostno vest sporočajo: mož Angelo, hči Graziella z vnukinjo Micol, sin Frenki, sestre Anita, Dina, Bruna ter svaki Berto, Ugo in Franko, svakinja Giulia, vnuki Annamaria, Claudia, Daniela, Katja in Nataša z družinami, teta Milka, bratranci Svetko, Aldo, Meri z družinami in drugo sorodstvo.

Podlonjer, 7. maja 1986

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga

Emilia Gruden por. Pernarčič

Pogreb bo danes, 7. maja 1986, ob 12.40 iz tržiške bolnišnice v štivansko cerkev.

Žalujoci mož Pino, hči Aleksandra, brat Sander in drugo sorodstvo.

Štivan, 7. maja 1986

Sošolki Aleksandri izrekajo iskreno sožalje ob izgubi drage mame Emilije učenci 3. a razreda srednje šole iz Nabrežine.

Učenci, učno in neučno osehje ter ravnatelj srednje šole I. Gruden iz Nabrežine izrekajo Aleksandri občutno sožalje ob izgubi drage mame Emilije Pernarčič.

Učenci 1. b razreda nižje srednje šole Fran Levstik na Proseku izrekajo svojemu sošolcu Andreju Pierozzi-ju sožalje ob smrti njegovega očeta.

Večer posvečen preminulemu pesniku

Biagio Marin v Rossettiju

Pred kratkim preminuli gradeški pesnik Biagio Marin je tudi v Trstu pustil svojo sled izredno razgledanega in odprtega kulturnika. In prav njemu bodo v petek posvetili večer z naslovom »Il poeta e la città: Biagio Marin a Trieste« (Poet in mesto: Biagio Marin v Trstu).

Slavnost go v gledališču Rossetti s pričetkom ob 18.30, prireja pa jo Tržaška občina s sodelovanjem Stalnega gledališča F-JK Rossetti. Večer spada v okvir predstavitve Marinove pesniške zbirke »Strade e rive di Trieste«. Uvodno besedo bo imel Alvisse Zorzi, recitala pa bosta igralka Marisa Bartoli in Tullio Svetini.

● V tržaškem pristanišču se stalno veča promet papirja, ki je v glavnem avstrijske izdelave. Lani so ga vkricali približno 66 tisoč ton. Papir je večinoma namenjen v Alžirijo (14 tisoč ton v letu 1985), Saudsko Arabijo, Izrael, Egipt, Etiopijo itd. Lani so za Združene države Amerike natovorili več kot 9 tisoč ton. V prvih dveh letošnjih mesecih so vkricali 8 tisoč ton papirja, kar predstavlja precejšen porast v primerjavi s istim lanskim obdobjem.

● Jutri bo ob 11.00 na sedežu Laboratorija za morsko biologijo okrogla miza na temo: »Planktonske skupnosti v portičih in onesnaževanje«. Okroglo mizo prireja Odsek za biologijo na tržaški univerzi, vodila pa jo bo prof. Maria Moraito Apostolopulos.

Proces Valent: glavni tožilec zahteval izredno hude kazni za mlada obtoženca

Prizivno sodišče pri tržaški sodni sekciji za mladoletne je včeraj obravnavalo tragično smrt Giacoma Valenta, 16-letnega temnopoltega študenta, ki je julija lani bil kruto umorjen v neki zapušeni hiši v Vidmu. Prvostopenjski proces se je odvijal v Trstu med decembrom in januarjem in 17. januarja je sodišče za mladoletne obsodilo mladoletna obtoženca, Danieleja P. in Andrea M., na petnajst oziroma deset let zapora.

Včeraj je glavni tožilec Franzot dejansko zahteval izredno visoke kazni: za Danieleja 30 let zapora, za Andrea pa 25 in šest mesecev. Razsodba bo verjetno znana jutri ali najkasneje v soboto.

Proces se je odvijal zjutraj in popoldne v dvorani za civilne obravnave, kot vedno v teh primerih za zaprtimi vrati. Prisotni so bili sorodniki umorjenega fanta, ob boleči zavesti, da je njegova mati v tem času umrla, nekateri pravijo, da tudi zaradi globokega emotivnega šoka, ki ga je doživela ob okrutni sinovi smrti. V dvorani se je javil tudi Daniele P., medtem ko je Andrea rajši ostal v zaporu v Trevisu. Kot se je dalo izvedeti med pogovori na hodniku, je slednji poslal sodišču pismo, v katerem ponavlja, da je nedolžen. Danieleja so sodniki zaslišali v dveh fazah, ker je izjavljal, da se dogodka ne spominja več,

predvsem pa je zatrjeval, da ga vizi-ja krvave drame noče zapustiti in da ga mori noč in dan, tako da ima še vedno v nosnicah vonj po krvi. Daniele, ki ima petnajst let, je na prvostopenjskem procesu zatrjeval, da je Giacomu zadal več desetih vbodljajev iz samoobrambe.

Včeraj so spregovorili tudi branilci, nato pa je podal svoje izredno

strome zahteve javni tožilec Franzot. Medtem ko so branilci predlagali znižanje kazni, je Franzot utemeljil svojo zahtevo, češ da sta Daniele in Andrea zločin predhodno načrtovala in da ju je pri tem vodil rasističen odnos do svojega sošolca. Franzot je tudi izključil možnost, da bi sodišče prisodilo obtožencema olajševalne okoliščine.

Pridržana prognoza za delavca GM

Okrog 11. ure so na ortopedski oddelek katinarske bolnišnice prepeljali včeraj 37-letnega delavca Maria Cosma iz Ul. Patrizio 27, kovinostrugarja v tovarni Grandi Motori.

Cosmo je med vzdrževalnimi deli na enem od večjih strojev v tovarni vtaknil roko v prostor med prenosnim trakom in valjem ventilatorja. Možu je pri priči zmečalo roko, tako da je izgubil veliko krvi. Z rešilcem Rdečega križa so ga nemudoma pripeljali v katinarsko bolnišnico kjer so si zdravniki, zaradi hude krvavitve, pridržali prognozo.

V komi vespist po trčenju z motorjem

Rdečega semaforja med Ul. Flavia in Istrsko cesto nekdo ni spoštoval. To je edina ugotovitev, do katere so prišli orožniki iz Milj, ob preiskavi vzrokov nesreče, ki se je na omenjenem križišču pripetila včeraj ob 13. uri.

37-letni Claudio Russignan (Istrska ulica 216) je s svojo vespo z Istrske ulice zavil na levo proti Stari istrski ulici in čelno trčil v motor yamaha 600, ki ga je upravljal 22-letni Alessandro Rovere iz Ul. Di Vittorio 20. V silovitem trčenju je Russignan zadobil hud udarec v čelo in pri tem izgubil zavest. V komi so ga pripeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Zanj so si pridržali prognozo. Alessandro Rovere je zadobil le lažje odrgnine po desnem ramenu, zaradi katerih se bo moral zdraviti 10 dni.

KD Krasno polje iz Gročane proslavilo 45-letnico ustanovitve OF

Gročanski otroci so recitali nekaj partizanskih pesmi

Na predvečer prvomajskega praznika so bile pri nas, poleg prireditelj, povezanih s postavljanjem mlajev, tudi proslave in krajše spominke svečanosti, posvečene spominu tistih, ki so dali v boju za mir in svobodo, svoje življenje.

KD Krasno polje v Gročani je sklenilo povezati prvomajske praznike s proslavo 45. obletnice ustanovitve OF. Proslava je bila v sredo zvečer v Srenjski hiši, kjer se tudi sicer odvijajo vse prireditve. Zbranim domačinom so učenci domače osnovne šole Paolo Sabadin, Adriana Longo, Zaira Vidali, Viljam Ražem in Diego Kariš podali recital na partizansko tematiko. Pripravili sta jih učiteljici Nevia Vitez in Danila Štuka. Še prej je vse udeležence proslave pozdravil predsednik domačega društva Igor Racman, ki je poudaril navezanost vseh ideale miru,

mirnega sožitja in svobode, ki so, je dejal, še danes naši ideali.

O pomenu 45. obletnice OF je spregovorila predsednica Zdrženje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje Neva Lukeš, ki se je spomnila nekaterih najpomembnejših etap v osvobodilnem boju slovenskega naroda, nato pa poudarila, da je treba vrednote tega boja in OF povezati z današnjo stvarnostjo in v tem duhu vzgajati tudi mlade rodove.

Lepo proslavo je zaključil recital partizanske poezije, ki so ga občuteno izvedli Kostanca Filipovič, Drago Gorup in Joško Lukeš, na kitaro pa jih je spremljal Marko Feri.

Pred začetkom proslave so predstavniki dolinske občinske uprave položili venec pred spomenik padlim v vasi.

Tudi v Borštu obnovili običaj postavljanja mlaja

Na zadnji aprilski večer so v Borštu obnovili starodavni običaj prvomajskega slavlja. Že ves popoldan so otroci, mladina in starejši vaščani pripravljali mlajsko drevo, zvečer pa so vsi zbrali v Srenjski hiši, kjer je v veseljem vzdružu potekala tradicionalna tombola.

V prostorih Srenjske hiše so razobesili likovne izdelke otrok, ki v velikem številu obiskujejo na pobudo PD Slovenec likovni krožek in so ob priložnosti prvomajskega praznika z vodenimi barvami in svinčniki narisali močnega mlaja.

Največje zanimanje in navdušenje pa so vzbudile na najrazličnejše načine oblikovane torte. Slastne sladkarije so pripravile vaške kuharice, ki so se z veseljem udeležile tekmovanja v prireditvi društva Slovenec. Po tomboli je nagradila dve torti, najboljšo in najlepše oblikovano.

Sledilo je dviganje mlaja na vaškem trgu in malo čez polnoč je pod mlajem zapel domači pevski zbor Slovenec. Mlajsko drevo ovenčano s pomarančami in zastavami je krasilo vaško središče vse do ponedeljkovega večera, ko so vaški možje po nastopu godbe na pihala Breg mlaj podrli.

Barbara Boneta

kino

- ARISTON - 17.30, 22.00 Papà è in viaggio d'affari, dram., Jug. 1985, 127'; r. Emir Kusturica; i. Moreno de Bartolli, Miki Manojlovič.
- EXCELSIOR I - 16.30, 22.00 La mia Africa, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.
- EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 Diavolo in corpo, dram., It. 1986, 120'; r. Marco Bellocchio; i. Maruška Detmers. □□
- FENICE - Danes zaprt.
- GRATTACIELO - 18.00, 22.15 Morte di un commesso viaggiatore, dram., ZDA 1985, 120'; r. Volker Schlöndorff; i. Dustin Hoffman, Kate Reid.
- NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Voglia di vincere, fant., ZDA 1985, 92'; r. Rod Daniel; i. Michael J. Fox, James Hampton.
- NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Biancheria intima per signora, porn. □□
- EDEN - 15.20, 21.30 Voglie erotiche di una moglie di classe in House Love, porn. □□
- CAPITOL - Danes zaprt.
- ALCIONE - 16.00, 22.00 Mask - Dietro la maschera, ZDA 1985, 115'; r. Peter Bogdanovich; i. Cher, Sam Elliott.
- LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Partitura incompiuta per pianola meccanica, SZ 1976, kom., r. Nikita Mikhalkov; i. Alexander Kaljagin, Elena Solovej.
- MIGNON - 16.00, 22.15 I 4 dell'oca selvaggia 2, dram., VB 1986, 127'; r. Peter Hunt; i. Scott Glenn, Edward Fox.
- VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 L'alcolica, porn., 1985, r. Joe D'Amato; i. Lilli Carati, Annie Belle. □□
- NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □
- RADIO - 15.30, 21.30 Febbre del sesso, porn. □□

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Ciklus predavanj 1986
Podobe srednjeevropske stvarnosti

LEOPOLD STEURER
KARL STUHLPFARRER

Nacionalni problemi v Poadižju

Jutri, 8. maja, ob 18. uri
TRST - Trgovinska zbornica
Ul. San Nicolò 5

razne prireditve

KD Primorsko vabi na proslavo 45-letnice osvoboditve OF, ki bo v soboto, 10. t. m., ob 20.30 v srenjski hiši v Mačkoljah. Vabljeni!

KD Prešeren prireja v okviru proslav ob 85-letnici društva predavanje PUST V BOLJUNCU IN V SLOVENIJI v petek, 9. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Na sporedu predvajanje filmov Stanota Žerjela o pustu v Boljuncu in predavanje z diapozitivni Naška Križnarja o pustu po Sloveniji. Na ogled tudi razstava slik o pustu.

Knjižnica P. Tomažič in tovariši Opčine - Prosvetni dom. V petek, 9. t. m., ob 20.30 srečanje z Zoro Tavčar in slikarko Melito Vovk na temo: POLOŽAJ SODOBNE ŽENE ob izidu njune knjige "Poklical si me po imenu".

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V soboto, 10. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine PD Soča iz Kanala ob Soči z Gogoljevo komedijo "Ženitev".

SKD I.Gruđen priredi v nedeljo, 11. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih nastop mladinske dramske skupine SKD Tabor z veseligr "Figole fagole". Režija Olga Lupinc. Vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Zemlja

Zamisel in koreografija **LOJZKA ŽERDIN**
Izvajata **MAJA BLAGOVIČ**

Premiera danes, 7. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v TRSTU.
Ponovitev jutri, 8. maja, ob 20.30.

gledališča

VERDI
Simfonična sezona "Pomlad 86"
Jutri, 8. maja, ob 20.30, prvi koncert (red A). Dirigent D. Renzetti, pianist F. J. Thiollier. Glasba Mozarta, Beethovna in Busonija. V petek, 9. t. m., ob 20.30 (red B) in v soboto, 10. t. m., ob 18. uri (red S) ponovitev.

ROSSETTI
V petek, 9. t. m., ob 18.30: Konferenca "Pesnik in mesto - Biagio Marin v Trstu" Alvisija Zorzija. Recitirajo Marisa Bartoli in Tullio Svetini - ob ponovnem izidu zbirke B. Marina "Strade e rive di Trieste", ki jo je pripravila občina Trst.

CANKARJEV DOM
V Cankarjevem domu se bo do 10. maja v počastitev 110-letnice rojstva Ivana Cankarja zvrstila vrsta kulturno-umetniških prireditev s skupnim naslovom Cankarjevi dnevi, ki se bodo končali z Dnevom odprtih vrat CD.

Velika dvorana
Danes, 7. maja, ob 19.30 ter v soboto, 10. maja, ob 17.00: Baletni triptih - na glasbo R. Wagnerja in L. van Beethovna, v dramaturgiji, režiji in koreografiji M. Špamleka

V petek, 9. t. m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent Uroš Lajovic.

V ponedeljek, 12. t. m., ob 20. uri: Koncert filharmoničnega orkestra iz Novosibirska. Dirigent Arnold Kac.

Okrogla dvorana
V torek, 13. t. m., ob 19.30: Mladi mladim. Drago Arko - violina, Mateja Heller - flavta in Vlasta Doležal - Rus - klavir.

Danes, 7. maja, ob 18. uri: Ivan Cankar in jugoslovanstvo.

Srednja dvorana
V ponedeljek, 12. t. m., ob 19.30: Branko Homan - Pavle Lužan "Noč do jutra", Prešernovo gledališče - Kranj.

V sredo, 14. t. m., ob 19. uri: Srečanje slovenskih mladih glasbenikov treh dežel: Furlanije - Julijske krajine, Koroške in Slovenije.

Mala dvorana
Od danes 7. t. m. do petka, 9. t. m.: Retrospektiva filmov Friedericha Wilhelma Murnaua. Danes ob 19. uri - Grad Vogelöd ali Razodetje skrivnosti (1921); ob 21. uri - Nosferatu (1921).

Jutri, 8. t. m., ob 19. uri - Poslednji človek (1924) in ob 21. uri - Tartuff (1926).

V petek, 9. t. m., ob 19. uri - Faust (1926) in ob 21. uri - Tabu (1930).

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 8. maja, Franz Xaver Kroetz "Ne krop ne voda", v režiji Edvarda Milerja. Gostovanje PDG v Kranju ob 19.30.

prispevki

Za cerkev v Mačkoljah darujejo: starši otrok pevskega zbora Slovenski šopek 10.000 lir, tri nečakinje 75.000 lir, župnijski svet 100.000 lir, Benjamin in Adeline 40.000 lir, Valerija Zobin 10.000 lir in družina Gherbassi 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Eme Legiša darujeta družini Gruđen in Crisetič 50.000 lir za SKD Vigred.

Ob pogrebu Karoline Slavec darujejo sinovi in hčeri 200.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Mačkolj.

Namesto cvetja na grob Karoline Slavec darujejo tri svakinje 75.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Mačkolj.

Ob smrti tete Karoline darujejo nečakinje Imelda, Uči in Matilda 75.000 lir za deklinski zbor Slovenski šopek in 75.000 lir za otroški pevski zbor Slovenski šopek.

Ob mamini smrti daruje Ljuba Smotlak 100.000 lir za deklinski zbor in 50.000 lir za otroški pevski zbor Slovenski šopek, 100.000 lir za PD Mačkolje in 50.000 lir za skavtsko družino Mačkolje.

Namesto cvetja na grob Karoline Slavec daruje Zofija Tul 20.000 lir za otroški zbor Slovenski šopek.

Namesto cvetja na grob Karoline Slavec darujeta Alma Stepančič 20.000 lir in Dalka Smotlak 20.000 lir za PD Mačkolje.

Do smrti zvesta bralka katoliškega tiska Karolina Slavec vrd. Smotlak zapuška 50.000 lir za Katoliški glas, 50.000 lir za Pastirčka, 50.000 lir za Mladiko in 50.000 lir za cerkev v Mačkoljah.

V spomin na dragega svaka Edvarda Schaimerja daruje Danica Ražem - Martelanc 30.000 lir za pevski zbor M.Pertot.

V spomin na Dominika Ukmarja darujeta Romano in Lidija Štoka 20.000 lir za SD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Ninija Ukmarja darujeta Zofka Kapun in družina Blason 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob Ninija Ukmarja darujejo Neva, Betti in Roberto Daneu 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob tov. Berta Pernarčiča daruje Stanislav Renko 20.000 lir za Trubarjevo domačijo.

razna obvestila

Začela so se vpisovanja za **POUK HARMONIKE** (diatonična harmonika, harmonika in ustna harmonika - orglice). Lekcije so namenjene tako mladim kot starejšim osebam. Informacije in vpisovanje: Zdrženje Union - tel. 61011/52355 od 17. do 19. ure (ob sobotah zaprt).

Vse starejše skavtine, ki bi se rade udeležile družabne večerje, naj se zgledajo po telefonu na št. 753-938 Irma.

Kulturno združenje Most in Krožek za družabne in politične vede P. Tomažič prirejata jutri, 8. t. m., ob 18. uri dvorani v Ul. Madonnina 19 (vhod tudi na Ulici Capitolina 3) predavanje z obravnavo z naslovom "Korenine sedanje krize". Predaval bo ekonomist prof. dr. France Bučar.

Filatelistični klub Košir sporoča, da bo danes, 7. t. m., ob 19. uri na sedežu kluba v Ul. sv. Frančiška 20, srečanje članov in filatelistov in razgovor o filatelističnih novostih in o prevzemu novitet.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu sklicuje v petek, 16. maja, svoj redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Ulici Petronio 4, ob 10. uri v prvem in ob 10.30 v drugem sličinju.

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja 10 mladih avtorjev: Cervi, Friedl, Giannini, Guevra, Marušič, Pausig, Roma, Sedmak, Sofianopulo in Venuto.

V **galeriji Cartesius** bo do 15. maja na ogled grafična razstava tržaškega slikarja Federica Righija.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 7. maja
GIZELA

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.19 - Dolžina dneva 14.35 - Luna vzide ob 5.04 in zatone ob 19.03.

Jutri, ČETRETEK, 8. maja
VIKTOR

PLIMOVANJE DANES: Ob 3.45 najnižja -51 cm, ob 9.52 najvišja 27 cm, ob 15.18 najnižja -28 cm, ob 21.28 najvišja 53 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 21 stopinj, značni tlak 1013 mb ustaljen, veter zahodnik 5 km na uro, vlaga 70-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessandra Galloni, Luca Favaretto, Giada Ciofi.

UMRLI SO: 62-letni Bernardino Tavagnacco, 78-letna Antonia Balanzin, 69-letna Elena Terlicher, 84-letni Marcello Vraganzan, 71-letni Sergio Agostini, 77-letna Alessandra Lacatena, 62-letni Bernardino Tavagnacco, 85-letna Rebecca Nacson, 77-letni Luigi Gobessi, 78-letna Maria Fei, 74-letni Marcello Peluso, 86-letna Giuseppina Leban, 75-letni Germano Chicco, 58-letna Maria Teresa Zulian, 74-letna Cristina Furlani, 77-letni Pietro Ramani.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5. maja, do sobote, 10. maja 1986

(od 8.30 do 13.00 in 16.00 do 19.30) (tudi od 13.00 do 16.00)

Trg San Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Mazzinijev dvored (Milje).

ZGONIK (tel. 229-373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Garibaldijev trg 5, Ul. dell'Orologio 6, Mazzinijev dvored (Milje).

ZGONIK (tel. 229-373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 - nočna služba)

Garibaldijev trg, Ul. dell'Orologio 6, Mazzinijev dvored - (Milje) ZGONIK (tel. 229-373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 11. maja, celodnevni izlet z osebnimi avtomobili na Obruč (1377 m) nad Reko. Izlet vodi Vojko Slavec, približno 6 ur hoje. Zbirališče ob 6.30 na mejnem prehodu Pesek na jugoslovanski strani. Vabljeni!

Zdrženje Union Sv. Ivan - Podlonjer priredi 18. maja enodnevni izlet v Chiogio. Vpisovanje vsak dan razen sobote, od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30/II. nadst. Tel. 61011 - 52355.

Sekcija SSK za Devin - Nabrežino organizira 17. in 18. maja avtobusni izlet na Koroško. Vpisovanje pri Antku Terčonu - tel. 299-509 in Ivanu Breclju tel. 208-270 do zasedbe razpoložljivih mest.

Kriška sekcija VZPI-ANPI in sekcija KPI J. Verginella obveščata, da je še nekaj prostih mest za nedeljski izlet (11. 5.) v Val Camonico in Bologno. Informacije v Domu A. Sirk (tel. 220-505).

čestitke

Danes praznuje 73. rojstni dan naša draga **ALIČE LEGIŠA** iz Prečnika. Vse najboljše ji voščijo mož in otroci z družinami.

Pred 25. leti sta se vzela **VERA** in **MARIO**. Da bi živela še 25 let in čez v taki in boljši harmoniji, jima želijo Ivan, Tanja, Justus, Kristina in drugi sorodniki.

RAZPIS

Društvena gostilna Prosek razpisuje natečaj za novega gostilničarja.

Pršnje sprejema tajnik društva **STANKO PRAŠELJ** - Prosek 188.

Odbor

mali oglasi

ZELITE postati nepogrešljivi in družbeno koristni? Vabimo mlajšo upokojenko z veliko prostega časa, večšo tipkarna, ljubiteljico narave in živali k sodelovanju pri humanitarnem društvu v Kopru. Tel. 003866/33082 zvečer.

PRODAM gumijasti čoln z motorjem selva in prikolico. Tel. 040/727837.

PRI DOMJU dajem v najem skladišče, 90 kv. m. Tel. 040/280959.

OSMICO je odprl Alojz Kante - Praprot. Toči belo in črno vino.

EGON, fotograf, obvešča, da je menjal telefonsko številko. Nova številka je 766649.

PRODAM PANDO 30, letnik '82, prevoženih 32.000 km. Tel. 232-116.

PRODAM seno v balah. Tel. 226445 od 13. do 14. ure.

OSMICO ima v Repnu Emil Purič (Jakopinov).

OSMICO je odprl Venceslav Legiša - Mavinje.

V **MIRNEM IN ZELENEM OKOLJU**, med oljkami in trtami, 8 km od Kopra, oddamo v najem prenovljeno istrsko hišo (3 sobe). Zaželeni upokojenci z znanjem slovenščine. Ponudbe na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika pod šifro "Istrska hiša".

MOTO GUZZI v 35 v odličnem stanju, prevoženih 21.000 km prodam, 2.200.000 lir. Tel. 224407.

TV AGENCIJA IŠČE TEHNIKA ZA TONSKO SNEMANJE. Pogoji: starost 20-30 let, opravljen vojaški rok, vozniško dovoljenje, tehnično obvladovanje električnih elementov, nagnjenost za dinamično in raznoliko delo. Za razgovor telefonirati od 15. do 17. ure na št. 764-832, int. 107.

40% popusta nudi do 26. maja ob nakupu športnih čevljev American Eagle, Soldini, Canguro, Champ, Superga - manufaktura Ivana Pertot v Nabrežini.

PODJETJE NA ZAHODNEM KRASU nudi zaposlitev večjemu delavcu za pomoč v skladišču. Nujno vozniško dovoljenje D. Ponudbe s curriculum vitae poslati na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Zanesljiv".

PRODAM motor benelli 125 kub. po ugodni ceni. Telefonirati v večernih urah na št. 200-236.

KRASNO OMARO 1,95 x 2,95, 5 vrat, 2 ogledala, prodam. Tel. 572-734.

OSMICO v Jamljah je odprl Marjo Kroselj. Toči belo in črno vino ter ponuja domači narezek.

IZGUBIL SE JE dve leti star ovčar v okolici Gropade - Padrič - Trebč. Sliši na ime Elsa. Tel. na št. 228-547.

37-LETNI FANT bi rad spoznal gospe ali gospodične za iskreno prijateljstvo. Tel. na št. 040/567260 - Giorgio.

17-LETNI FANT išče zaposlitev po možnosti v trgovini. Tel. na št. 040/227-212.

OSMICO je odprl Frandolič - Slivno 25.

PRODAM motorni čoln 570, motor evinrude 85 HP s kabino. Tel. na št. 040/213-772.

Berite

»Novi Matajur«

NAKUPNI TEČAJI 6.5.1986

Ameriški dolar	1.490.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	683.—	Švicarski frank	817.—
Francoški frank	212.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	605.—	Norveška krona	214.—
Belgijski frank	31.—	Švedska	

Sevanje upada, toda potrebna je še previdnost

Zmeda nastaja tudi zaradi nejasnih navodil

Stanje v zvezi s posledicami prisotnosti radioaktivnega oblaka nad našimi kraji ni še normalizirano. To ne pomeni, da obstajajo razlogi za zaskrbljenost ali celo paniko, saj držijo ugotovitve, da nivoji sevanja tako v zraku kot pri tleh niso taki, da bi predstavljali takojšnjo nevarnost za ljudi. Potrebna pa je previdnost, vestno spoštovanje prepovedi in navodil zdravstvenih organov. Držati se je treba norm, ki omogočajo čim manjšo asimilacijo okuženih delcev v telesu.

Prebivalstvo je seveda zaskrbljeno. Kaže, da bosta prepoved uživanja zelenjave in dajanja mleka otrokom ostali v veljavi do polovice meseca. Mnogi so v ponedeljek sledili televizijski oddaji na italijanskih vsedržavnih mrežah, iz katere so izvedeli, da sedanje stanje ni prav povsem brez nevarnosti, kot so zatrjevali v začetku, in tudi, da so v naši deželi zabeležili enega od najvišjih odstotkov radioaktivnosti v Italiji. Povedati je sicer treba, da se je prisotnost radioaktivnih delcev v zraku v zadnjih dneh krepko zmanjšala. Radioaktivnost se je povečala v zadnjih dneh pri tleh. Povprečni podatki za italijanski sever za ponedeljek govorijo

o 97 nanokirijih v kilogramu zelenjave (najvišjo vrednost 100 so zabeležili v petek, 2. maja) in 6 nanokirijih v litru mleka.

To povečanje pri tleh odvisi od dežja, ki pa ga pri nas na srečo ni bilo. V zadnjih dneh je deževalo le v noči med 29. in 30. aprilom, to je pred glavnim radioaktivnim valom. Takrat — pravi zdravstveni koordinator pri KZE dr. Bruno Gregorig — so v deževnici, ki so jo zbrali na strehi razstavišča Espomego, izmerili 9,3 nanokirije na liter deževnice, kar vsekakor ni zaskrbljujoča vrednost.

Mimo vsedržavnih podatkov, ki govorijo o povprečju za ves italijanski sever, kakšni so podatki za Goriško? Tega odgovora nam ni doslej znal dati nihče.

Na pokrajinskem štabu civilne zaščite imajo samo podatke za sevanje v zraku, ki so se v zadnjih dneh krepko zmanjšali. Zemljo, povrtnino, primerke deževnice in druge vode so poslali v Rim. Od tod gredo podatki na Deželni inšpektorat gasilcev, do goriške prefekture pa do včeraj še ni prišel noben uradni podatek o krajevnem stanju. Prav na pritisk novinarjev so nam zagotovili, da se ho-

do pozanimali za podatke, ki bi morali biti razpoložljivi pozno popoldne.

Razumljivo je, da pomirjujoče izjave niso povsem prepričljive, ko pa nihče ne ve kolikšno je točno okuženje pri tleh. To dovoljuje širjenje informacij iz drugih virov in naraščanje preplaha. Od raziskovalcev na tržaški univerzi prihaja vest, da so namerili ponekod tudi do 250 nanokirijev, sam minister Zamberletti pa je potrdil vrednosti čez 200 nanokirijev pri Trbižu. Kot rečeno, pa lahko domnevamo, da na Goriškem vrednosti niso tako visoke, ker pri nas ni deževalo.

Določena zaskrbljenost izvira iz okrožnice deželnega odbornika za zdravstvo, ki so jo razposlali po občinah in šolah. V osnovnih šolah so jo prejeli komaj predvčerajšnjim po zaključku pouka in se upravičeno sprašujejo, zakaj tako pozno, ko pa vsebuje nekatere nasvete, ki bi se jih bili morali držati že pred dnevi. V okrožnici svetujejo, naj otrok med odmorom ne pošilja na zrak, naj se ob prihodu v šolo preobujejo, naj se ne dotikajo stoečih voda, rastlin in predmetov, ki bi lahko bili okuženi, niti ne živali (tudi domačih), ki so

hile več časa na odprtem. So ta pravila res nujna in potrebna? »Gre za splošna higienska pravila,« pravi dr. Gregorig, »ki bi jih morali vedno spoštovati, ne glede na radioaktivnost.« Prav, toda dejstvo, da jih svetujejo v tem trenutku, ima seveda svoj pomen.

Da je med določenimi organi opaziti nepovezanost in celo zmedo, priča vprašanje uničevanja okužene zelenjave. Potem, ko so v soboto odstranili z glavne tržnice vso okuženo zelenjavo, so jo občinski tovarnjaki odpeljali v upepeljevalnik pri Sovodnjah. KZE je opozorila, da uporaba upepeljevalnika ni primerna, ker uniči zelenjavo, ne pa radioaktivnosti, ki se deloma spet razširi v ozračju skozi dimnik upepeljevalnika.

Enakega mnenja so tudi pri operativnem odboru Deželnega inšpektorata za kmetijstvo v Vidmu, kjer so določili, naj se vsa zelenjava zbira samo na za to določenih centrih AIMA. Za Goriško pokrajino je tak center pri povrtninarski zadrugi v Fiumicellu, zato mora vsa zelenjava v to središče, nikakor pa ne v upepeljevalnike ali javne odpade, ki niso primerne za odlaganje organskih odpadkov. O teh navodilih so včeraj goriško

občino kot tudi vodstvo upepeljevalnika obvestili šele novinarji. Z občine so se nato pozanimali na prefekturi, kjer niso prejeli zadovoljivega odgovora, pač pa nasvet, naj se obrnejo do KZE. V tej negotovosti je zaenkrat gotovo le to, da zbirajo zelenjavo s strani zasebnikov pri centru AIMA v Fiumicellu, kjer bodo dohili kmetje tudi odškodnino za zelenjavo.

Sinoči so nam posredovali podatke, ki kažejo na upadanje radioaktivnosti v zraku. Dan za dnem je v milirentgenih na uro znašala: v soboto 0,057, v nedeljo 0,055, v ponedeljek 0,046, včeraj pa je padla na 0,026. Merila so opravili v Romansu. V pitni vodi (v ljudskem vrtu) so našli 0,27 nanokirijev joda 131 v litru, kar je po uradnih zagotovilih skoraj neznatna vrednost: kot nevarnostno stopnjo označujejo 30-40 nanokirijev. Dvakrat večja, torej nenevarna, je koncentracija joda 131 v Soči tik nad zajedom vodovoda, prav tako v litru vode iz Soče pa beležijo tudi 1,2 nanokirija rutenija 103.

Podatkov o stopnji okuženosti na tleh, na zelenjavi in v mleku na Goriškem pa še vedno nimajo. Zagotovili so nam, da nam jih bodo posredovali danes.

Zadnji letošnji koncert GM drevi v Kulturnem domu

V goriškem Kulturnem domu bo danes zvečer koncert v priredbi Glasbene matice. Gost na koncertu bo Godalni kvartet Glasbene matice iz Trsta. Kvartet nastopa v naslednji sestavi: Zarko Hrvatič, violina; Aleksandra Pertot, violina; Pavel Ota, viola; Peter Filipič, violončelo.

Godalni kvartet je bil ustanovljen leta 1985 z namenom, da zapolni vrzel, ki obstaja na področju te komorne glasbene zvrsti v tržaškem glasbenem življenju. Glavni cilj novega ansambla je nadaljnja poglobitev medsebojnega spoznavanja med tukaj živimi glasbenimi kulturama ter med slovensko in italijansko kulturo nasplošno. Člani tega ansambla so pričeli s študijem v tržaški Glasbeni matici in ga dovršili na konservatoriju Tartini.

Na sporedu nocojšnjega koncerta, ki se prične ob 20.30, bodo skladbe F. Schuberta, M. Lipovška in A. Dvoržaka.

Glasbena matica v Gorici zaključuje z nocojšnjo sezono. V njej je bilo šest koncertov. Najprej je nastopil zbor Ivo Lola Ribar iz Beograda. Sledil je koncert goriške pianistke Silvie Zazzaro, ki je bila gojenka šole

Glasbene matice. Zaradi bolezni je odpadel napovedani koncert sarajevske pianistke Jasenke Roter-Petrovič. V gosteh je Glasbena matica imela tudi Komorni orkester RTV Ljubljana. Z njim je nastopila novogoriška pianistka Ingrid Silič. Nastopila je nato znana slovenska pianistka Dubravka Tomšič. Predzadnji koncert sta izvajala violinist Dejan Bravničar in pianist Aci Bertonec. Zadnji koncert je na sporedu drevi.

Kot vidimo iz pravkar povedanega pregleda, gre za pester izbor posameznih umetnikov in ansamblov. Goriška koncertna ponudba je sicer danes zelo bogata. V našem mestu imamo več ustanov in društev, ki prirejajo koncerte (občinska uprava, občinska glasbena šola, društvo Lipizer, Glasbena mladina, razna društva itd.). Prireditelj je torej več, mnoge so zelo kvalitetne. Glasbena matica vse to izpopolnjuje, saj publiki ponuja skoraj izključno slovenske glasbene izvajalce. Zaradi tega bi bilo prav, da bi lahko na koncertih našli več poslušalcev. V letošnjem programu Glasbene matice so bili, kot smo lahko ugotovili, nastopi več pianistov, kar je omogočil nakup koncertnega klavirja v Kulturnem domu.

V desetih dneh nad 32.000 obiskovalcev

Zaprta vrata za uspelim Espomegom priprave za nov sejem Sporthema

Na razstavišču ob ločniškem mostu so komaj zaprla vrata za spomladanskim sejmom Espomego in že pripravljajo nov sejem, ki bo konec meseca in ki bo nosil naslov Sporthema.

Goriška trgovinska zbornica je letos ubrala novo pot. Že lani so ustanovili posebno agencijo, ki upravlja sejmišče in pripravlja sejme. Zaradi tega smo letos videli sejem nekoliko drugačen od prejšnjih. Ni bilo na njem več kramarjev, zaradi katerih se nam je v prejšnjih letih zdelo, da smo na Ponterosu ali na kakem četrtkovem sejmu.

Najbolj zadovoljni so bili letos gospodarski operaterji. Deželna ustanova za razvoj obrti ESA je podprla razstavljanje obrtnikov. Razširjena je bila prisotnost Avstrijev. Spet so se vrnilo Madžari. Z njimi se že pogovarjajo, da bi gospodarstveniki iz Goriške šli na sejem v Budimpešto. Tam bo sejem septembra. Jugoslovanska prisotnost je bila najmožnejša in tudi jugoslovanski paviljon je bil najlepše urejen.

Obiskovalcev je bilo 32.000. Vsekakor je treba reči, da je goriški sejem Espomego na poti novega razvoja.

V pripravi pa je že nova prireditelj, ki bo kaj kmalu, od 29. maja do 1. junija. Naslov ji je Sporthema. Na njej bodo razstavili športno opremo. Prireditelj bodo nekaj posvetov. Gorica je kraj, kjer je veliko športnih objektov in kjer se veliko ljudi aktivno ukvarja s športom.

BERITE

»Novi Matajur«

Sočasno s tem športnim sejmom bo prirejen tudi 3. rally goriških gričev. Saži in na Korzu Italija, občasno pa Predvidevajo, da bo to privabilo na sejmišče veliko ljudi.

Teden Rdečega križa

Teden Rdečega križa, ki se je pričel v prejšnjih dneh, bo trajal do nedelje, 11. t.m. V teh dneh bodo člani dobrodelne organizacije zbirali prispevke, ki jih bodo nato uporabili, da omogočijo potrebnim otrokom krajše letovanje v hribih in pa v druge humanitarne namene. Prispevke bodo zbirali med drugim na Korzu pred Stando med 18. in 19. uro (do petka), v nedeljo dopoldne v pazaži in na Korzu Italija, občasno pa na avtocesti pri vstopni postaji v Višeu.

Suplence na šolah

Na šolskem skrbništvu so objavljene lestvice za dodelitev suplenc v osnovnih šolah na Goriškem v prihodnjem dvehletju. V posebne sezname so vključili tudi učitelje, ki bodo dosegli predpisano specializacijo do 15. julija letos. Vsi zainteresirani morajo do 25. avgusta letos javiti didaktičnim ravnateljstvom, ki so jih izbrali, bivališče v pokrajini, kjer so vložili prošnjo. Kdor ne predstavi izjave o bivališču, izgubi začasno pravico do suplence.

Šolsko skrbništvo v Gorici obvešča proslce za suplence za pomožno osebo, ki so že vključeni v lestvice

posameznih šolskih zavodov oz. didaktičnih ravnateljstev, da morajo najkasneje do 31. julija letos ravnateljem šol, pri katerih so vpisani, predložiti seznam 20 šol, v katerih želijo ohraniti pravico do vključitve v lestvice za suplence.

Danes razstava v Kulturnem domu

V goriškem Kulturnem domu bo danes, v sredo, ob 19.30, odprta razstava del petih slikarjev, ki so bili nagrajeni na letošnjem natečaju v počastitev umrlega goriškega slikarja Rudolfa Saksida. Natečaj je priredila umetniška galerija Il Torchio.

Razstavljena bodo dela Grazie Aielo, Sieglinde, Borgogno, Tatz, Vladimira Klanjščka, Zore Koren-Skerk in Salvatora Pudduja.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84-124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale, Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

prispevki

Ob prvi obletnici smrti Mira Coršija darujeta Majda in Marko 50 tisoč lir za Društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

† Sporočamo, da je nepričakovano preminil naš dragi mož, oče in tast

Vladimir Gergolet

star 55 let

Pogreb bo danes, v sredo, 7. t.m. Pogrebni sprevod bo ob 14.30 iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici v cerkev v Doberdobu.

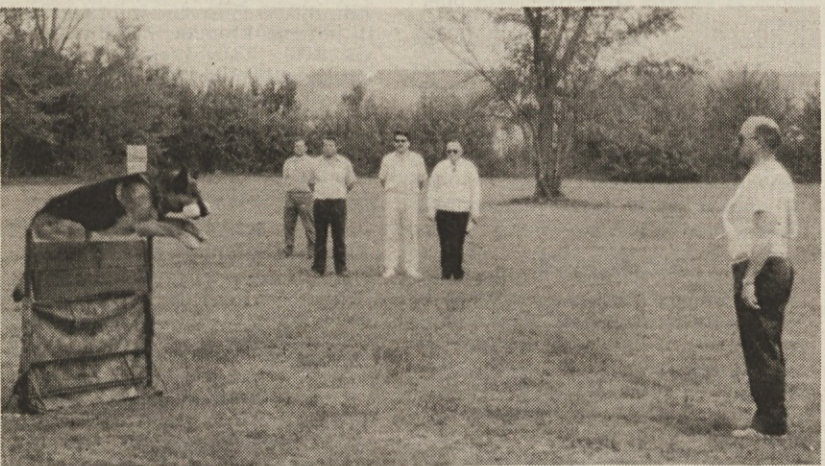
Žena, sin, hči in drugi sorodniki.

Doberdob, 7. maja 1986

Ob težki izgubi dragega očeta Vladimira izražata Darju Gergoletu in svojcem občuteno sožalje Karla in Klavdij Černjava.

Ob nenadni smrti Vladimira Gergoleta, očeta našega uslužbenca Darija, izrekamo družini globoko sožalje uprava in delovni kolektiv Založništva tržaškega tiska

TEKME DRESIRANIH PSOV

Na mirenskem letališču je bilo konec tedna že tradicionalno tekmovanje z dresiranimi psi, na katerem je sodelovalo več tekmovalcev iz dežele in Slovenije. V glavnem je šlo za tekmovanje z nemškimi ovčarji, ki so za take naloge najbolj primerni. Na slabo obiskani prireditvi so morali tekmovalci s svojimi psi opraviti vaje po naročilu ocenjevalne komisije. Poleg drže in ubogljivosti je bila gotovo najbolj privlačna vaja napada, oziroma obrambe, ko so ovčarji pokazali vse kar znajo, da bi lastne gospodarje branili pred morebitnimi napadalci.

Največji prijatelj človeka so svoje naloge dobro opravili, čeprav so člani komisije le pri enem ugotovili boljše držo, pri drugem pa večjo ubogljivost in jim zato prisodili različne ocene. Vsi pa so pozitivno opravili izpit in potrdili, da si zaslužijo vse zaupanje gospodarjev.

Pismo šole I. Trinko

Predsednik Zavodskega sveta srednje šole Ivan Trinko dr. Damjan Paulin je poslal dr. Matjažu Kmeclu, ministru za kulturo, predsedniku Komiteja za šolstvo in izobraževanje v Ljubljani, in Zavodu za šolstvo v Novi Gorici naslednje pismo (poslano je bilo tudi raznim slovenskim listom v domovini in zamejstvu):

»Dne 29. aprila, poleg običajnih izletov v Slovenijo, ki jih Komitè za šolstvo in izobraževanje vsako leto organizira za dijake tretjih razredov Srednje šole s slovenskim učnim jezikom Ivan Trinko iz Gorice, se je podala na izlet še skupina 45 dijakov, ki obiskujejo 1. in 2. razred iste šole. Ta izlet so si ga zamislili profesorji in starši teh dijakov in poskrbeli za njegovo izvedbo. Zal pa, da pri nakupu vstopnic za obisk Postojnske jame in Predjamskega gradu, osebje, ki je bilo takrat tam v službi ni upoštevalo dejstva, da so to slovenski dijaki na obisku v matični domovini, ne pa turisti na potovanju v tujini. Ta dogodek je ne malo zagrenil občutke vseh onih, ki so obiskali prelepe in znamenite kraje naše domovine in je bil zato predmet razprave

v okviru Zavodskega sveta te šole dne 2. maja t. l.

izleti

Slovensko planinsko društvo priredi maja in junija naslednje izlete in pohode: 11. maja Breški Jalovec, 18. maja Korada (srečanje z novogoriškimi planinci), 25. maja Rombon, 8. junija Drežnica (srečanje zamejskih planinskih društev). Za izlet v Drežnico bo na razpolago tudi avtobus.

kino

Gorica
VERDI Danes zaprto.
CORSO 18.00-22.00 »Il codice del silenzio«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30-22.00 »Le porno amanti«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Tržič
EXCELSIOR Zaprto.
COMUNALE Zaprto.
Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00 in 20.00 »Škratna noč Kairac.
DESKLE 19.30 »Brasil«.

Lep zaključek abonmajске sezone GM s koncertoma v Štivanu in Trstu

Dubrovniški komorni orkester »Luka Sorkočević«, ki se je vračal z daljše turneje, je bil dva dni gost tudi na našem območju. Svoj prvi nastop je imel v nedeljo v stari štivanski cerkvi, z drugim, v ponedeljek zvečer v Kulturnem domu v Trstu, pa je zaključil letošnjo abonmajsko koncertno sezono GM v Trstu.

Komorni orkester »Luka Sorkočević« iz Dubrovnika sestavljajo zelo sposobni glasbeniki, ki redno nastopajo na abonmajskih koncertih v Dubrovniku, nastopali pa so že v raznih evropskih mestih, kot na Dunaju, v Pragi, Budimpešti ter v raznih italijanskih mestih: v Ravenni, Riminiju, Faenzi, Bagnacavallu in tudi v Trstu. Program orkestra obsega baročne skladbe ter skladbe iz klasičnega repertoarja vodili pa so ga priznani dirigenti, med njimi tudi naš rojak Anton Nanut.

Na tokratnih koncertih v Štivanu in v Trstu se je dubrovniški orkester predstavil: v Štivanu s skladbami Vivaldija in Haendla, v Kulturnem domu v Trstu pa s skladbami Vivaldija in Mozarta.

Z dubrovniškim orkestrom je tokrat nastopilo pet solistov: dva violinista Sandy Cobenzl in Doris Cavaliere iz Dubrovnika; dva diplomirana šole Glasbene Maticе v Trstu, violinist Igor Kuret in violončelist Peter Filipčić, na tržaškem koncertu pa tudi pianist Aljoša Starc, gojenec oddelka za klavir iz razreda prof. Ravla Kodriča. Oba koncerta je tokrat vodil naš priznani tržaški glasbenik Stojan Kuret, ki ga naši javnosti ni potrebno še posebej predstavljati, saj se vse bolj uveljavlja na področju dirigiranja raznih glasbenih ansamblorov, kot pevovodja mladinskega pevskega zbora GM pa je, s svojimi mladimi pevci, dosegel že vrsto državnih in mednarodnih priznanj.

Seveda je bila navzočnost naših glasbenikov na obeh nastopih še posebna privlačnost, kar je pričala tudi lepa udeležba poslušalcev, tako v štivanski cer-

kvi, kot tudi v Kulturnem domu v Trstu.

Ker so bili v programu na ponedeljkovem zaključnem koncertu v Trstu zapisani podatki o naših solistih, bi tokrat dodali nekaj podatkov o obeh dubrovniških violinistih. Sandy Cobenzl je v dubrovniškem komornem orkestru koncertni mojster, diplomiral je na Akademiji za glasbo v Zagrebu ter nastopa kot solist v raznih evropskih državah in tudi v ZDA.

Doris Cavaliere je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani ter je bila več let članica orkestra Slovenske filharmonije. Sedaj je redna profesorica na glasbeni šoli v Dubrovniku ter članica Simfoničnega in komornega orkestra v Dubrovniku.

Če so imeli člani orkestra in solisti v štivanski cerkvi nekaj težav (cerkev je bila namreč zelo hladna, zaradi vlage pa so tudi popuščale strune na glasbilih), so vse te težave v Kulturnem domu same odpadle. Tu so prišle tudi do izraza vse odlike skupnega muziciranja, tu je bilo občutiti izredno uigranost vseh nastopajočih, tu se je orkester predstavil, kot tehnično precizen in zlit v homogeno enoto.

Pod taktirko Stojana Kureta, ki se kot smo poudarili vse bolj uveljavlja kot odlični dirigent orkestralnih ansamblorov, so se izredno dobro izkazali naši mladi solisti: Igor Kuret in Peter Filipčić v odlično podanem Vivaldijevem Koncertu v B-duru, mladi Aljoša Starc pa v Klavirskem koncertu v C-duru, ki ga je obetavni mladi glasbenik izvedel doživeto, z vsem žarom svoje mladosti.

Bilo je to resnično enkratno glasbeno doživetje, pri katerem je šlo za interpretacijsko lahkotno, a tudi zelo precizirano muziciranje, ki je ovrednotilo že tako lepe, izredno razpoloženske skladbe mojstrov, kot sta Vivaldi in Mozart, v štivanski cerkvi pa tudi skladbe Haendla.

N. L.

Pobude o Kogoju

Spoštovani urednik, nisem razumel, to moram odkrito povedati, zakaj je Primorski dnevnik namenil pobudam, ki jih je Skupina 85 priredila ob 30-letnici smrti Marija Kogoja (koncerte, čudovito knjižico, ki jo je uredil Pavle Merkuž z običajno strokovnostjo in ljubeznijo) tako malo pozornosti.

Nisem razumel, če gre za »predsodke« do Kogoja in njegovega dela, ali če je šlo za kaj drugega, česar si ne znam razlagati. Osebnost menim, da je bila pobuda za Kogoja najpomembnejša od vseh, ki jih je pripravila Skupina 85.

Ni šlo enostavno za to, da se »obudijo« en glas slovenskega Tržačana v običajnem molku, ki ga je uradna tržaška kultura razgrnila na ves doprinos, ki so ga dali Slovenci življenju v mestu in v vsej naši deželi. Če želi omenjeni del italijanske kulture nadaljevati po tej, očitno provincialni, poti, ne bomo vse življenje ponavljali, da živijo v Trstu Slovenci, kot da bi morali legitimirati (pred kom pa?) njihovo prisotnost, ki je globoko zakoreninjena v tržaški stvarnosti. Skupina 85 ni priredila koncertov, da bi potrdila, »da obstoja med tržaškimi glasbeniki tudi Slovenec Kogoj«, ampak zato, da bi končno posvetili (s ploščo, koncerti in knjižno objavo) pravo pozornost velikemu in izvirnemu glasbeniku našega časa.

Dejstvo, da so bili prav nekateri

Slovenci, mislim na Černigoja in Spacala, da omenim vsaj dve imeni, najbolj povezani z novimi izkušnjami sodobne umetnosti 20. stoletja, bi morali siliti nas in druge kulturne sredine, k premisleku in razumevanju vloge Slovencev v Trstu in naših pokrajinah. Istočasno bi morali premisliti kompleksna prepletanja umetniških tokov na tem delu Evrope. Gre za kompleksnost in raznolikost v odnosih, ki jih kot Skupina 85 želimo premisliti, da bi bolje razumeli nas same, Italijane in Slovence iz teh krajev.

Stelio Spadaro

Pripis uredništva:

Objavljamo vaše pismo, saj odpira diskusijo, za katero smo seveda tudi mi zainteresirani. Glede Kogoja, čemu naj bi imeli predsodke? Veseli smo vseh pobud, ki ga uveljavljajo.

Res je, da prireditelji Skupine 85 nismo dovolj poudarili in smo jim dovolj delili premalo prostora. Morda smo krivični, vendar se nam zdi, da je tudi sama Skupina premalo reklamirala omenjene pobude. Včasih je dovolj temeljit pogovor, zmeniti se je pač treba, kako in kaj. Ko bi mi imeli vse materiale, ko bi se o zadevi bolje pomenili, bi bilo nam vse bolj jasno in bi dali zadevi drugačen poudarek. Zelo preprosto; s Skupino 85 in njenimi člani bi si želeli več kontaktov in več razgovorov. Lahko bi si učinkoviteje še pomagali, saj se nam zdi »reklamizacija« dela še nerešeno vprašanje Skupine (seveda je največje vprašanje prav italijanska javnost).

Glede ostalega dela pisma se s Spadardom popolnoma strinjamo; Kogoju je treba dati to, kar mu gre in to ni malo. Pri tem pa obstaja še veliko možnosti za pisanje v našem in upam, tudi drugih časopisih.

Uredništvo

Valdevitova knjiga o tržaškem vprašanju

Dober mesec je minil odkar je izšla knjiga Giampaola Valdevita »Tržaško vprašanje 1941-54. Mednarodna politika in lokalni okvir«. Že več let pričakovano delo, ki je na 280 straneh izšlo pri založbi Franco Angeli, dopolnjuje naše vedenje o tako zapletenem obdobju tržaške polpretekle zgodovine.

»Večkrat sem srečal Valdevita. Tudi dopisovala sva si.« po njegovem briljantnem delu o zgodovini cerkve na Primorskem v prejšnjem stoletju. Toda tokrat si je avtor, na to so med drugim kazale njegove razprave objavljene v Qualistoria, zastavil drug cilj. Segel je namreč v srž vprašanja o razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo v času pred, med in po drugi svetovni vojni. Centralna tema knjige je nedvomno osredotočena na omenjeno razmejitve, ki jo avtor pretresa iz najrazličnejših zornih kotov na podlagi pozornega študija in interpretacije zbranega arhivskega gradiva v Washingtonu in Londonu.

Periodizacijska razvrščena zgodovina se v treh strnjjenih sklopih premika od leta 1941, ko se začne agresija Italije na Jugoslavijo in se podirajo versajske koncepcije neke Evrope, odnosi pa po juniju 1945 na preraščajoči ameriški vpliv. Slednji si, do resolucije kominforma, prizadevajo ohraniti branik svobode tudi v Trstu, ko pa postane jasno, da se bo morebitna ruska ofenziva ustavila prav ob Titovih predpostavkah svobode in neodvisnosti, usahne tudi ta interes in tržaško vprašanje postane le še domača naloga drugorzrednega tipa.

Zanimivo je tudi, žal le nakazano — a vendarle povedna ugotovitev, kako so zavezniki znali ceniti ljudsko oblast na ozemlju bivše Julijske krajine. Kljub določilom premirja z Italijo iz leta 1943 so zavezniki le upoštevali Jugoslovansko upravo. Po vojni je šlo seveda vse težje in trše, predvsem zaradi Trsta, vendar ljudske oblasti ni bilo mogoče zaradi množičnosti in občutenosti prebivalstva kar z eno potezo izničiti.

citno dokazano, da so se vse odločitve sprejemale sicer v interakciji z lokalno politiko, a vendar drugje. Valdevitova knjiga je sad resnega in požrtvovalnega dela, ki je nedvomno nastajala ob trdnem garanju v tujih arhivih. Vsi, ki so kdaj to objavili vedo, kako je tako delo ne le premalo cenjeno, ampak da so efekti tempirani na dolge proge, priznanj je pa malo ali nič.

Žal je že marsikdo spoznal zaprtost tržaškega intelektualnega ambienta, kjer so vrata odprta le tistim resnicam, ki spadajo v zrežiran koncept prikazovanja neke zgodovine. Izključiti ne gre prav nikogar.

Razgrnitev kronologije dogodkov je izredno zanimiva. Ob tem, da nočemo potencialnim bralcem jemati užitka pospešenega branja tega izrednega historičnega dela, naj na kratko razumiramo dogodke. Valdevit nam v hitrem osledju prikazuje mehanizme planiranja neke ozemeljske razdelitve. Tokrat gre za bivše ozemlje Julijske krajine; vendar se lahko podobnosti presajajo kamorkoli in kadarkoli v celotnem mednarodnem okolju. Igro igrajo do leta 1945 angleški prikojevalci zgodovine, dokler ne trčijo najprej na Tita, nato pa po juniju 1945 na preraščajoči ameriški vpliv. Slednji si, do resolucije kominforma, prizadevajo ohraniti branik svobode tudi v Trstu, ko pa postane jasno, da se bo morebitna ruska ofenziva ustavila prav ob Titovih predpostavkah svobode in neodvisnosti, usahne tudi ta interes in tržaško vprašanje postane le še domača naloga drugorzrednega tipa.

Zanimivo je tudi, žal le nakazano — a vendarle povedna ugotovitev, kako so zavezniki znali ceniti ljudsko oblast na ozemlju bivše Julijske krajine. Kljub določilom premirja z Italijo iz leta 1943 so zavezniki le upoštevali Jugoslovansko upravo. Po vojni je šlo seveda vse težje in trše, predvsem zaradi Trsta, vendar ljudske oblasti ni bilo mogoče zaradi množičnosti in občutenosti prebivalstva kar z eno potezo izničiti.

Dotaknili smo se torej enega izmed ključnih

vprašanj, ki so vodila nit Valdevitove knjige, in sicer kaj je v končni fazi bilo odločilnega pomena in katerim silnicam je bilo treba slediti, da si je izboril lastno linijo. Gre torej za vprašanje odnosa velesil do nove geopolitične karte Evrope. Znano je že iz šolskih učbenikov, da je atlantska izjava v eni izmed temeljnih določb postavila vse možne korekcije meja na čas, ko bo sklepala mirovna konferenca. Poleg tega so ob armističju zavezniki obljubili, da bo vojaška zasedba šla na meje izpred Italijanske agresije na Jugoslavijo. Ob vsem tem nista ne Eden ne Churchill nikdar mogla pozabiti Italijanom, da je v vojni padlo preko 250.000 podanikov britanskega imperija, če odmislimo ducevego verbalno telovadbo, ki je Angleži tako kot širokoustenje vseh, ki so takrat lahko govorili, niso jemali prav zares. Združene države Amerike so v predverju imperialistične hegemonije še pestovale Wilsonove zamisli o samoodločbi, v resnici pa prisluškovale notranjepolitičnim glasovom večmilijonske mase italijanskih emigrantov sintetiziranih v Sforzinih apelih, Tudi pri Valdevitu je opazno priznanje in v bistvu občudovanje Titove diplomacije, ki se je v dokaj preindicerirani situaciji, ko je bilo že jasno, kdo bo s čim upravljal, zoperstavil zavezniškemu prodiranju naprej na Rapalske meje. Ob Grčiji ter ob razorožitvi italijanske rezistence so bila ta vprašanja izredno odprta in stanja zelo reverzibilna.

Naj na koncu poudarimo še enkrat veliko vrednost dela Giampaola Valdevita za poznanje naše polpretekle zgodovine. Tudi predstavitev ne sme in ne more pasti pod prikazani nivo. Mogoče ali prav zaradi tega se je meščanski Trst na predstavitvi vzdržal ustaljenih scenarijev ideološkega nasilja izpred nekaj let. Avtorju lahko le čestitamo, vsakemu, ki ga zgodovinska tematika zanima pa priporočamo, da knjigo vzame v roke in jo prebere. Cena je izredno dostopna, jezik in stil pa malo manj.

BORIS GOMBAČ

Srečanje na Bledu

Drugi se bodo v blejskem hotelu »Park« že devetnajstič zbrali pisatelji vsega sveta na tradicionalnem mednarodnem srečanju PEN in se razšli v nedeljo, 11. maja do naslednjega jubilejnega 20. srečanja.

Letošnje srečanje je posvečeno zanimivi temi: Kulturna identiteta malih narodov. Na to temo se bodo zvrstile tri okrogle mize, ki jih bodo vodili trije moderatorji. Jutri, ob 9.30 bo na vrsti prva: »Pod sodobnimi pritiski ideologij in velikih števil«, ki jo bo vodil Milorad Pavić. Istega dne ob 15.30 se bodo zbrali udeleženci na 2. okrogli mizi, katere okvirna tema bo: »V primeru komunikacijskih sistemov in medijev« in jo bo vodil Gunther Nanning. Tretja okrogla miza, katere voditelj bo Drago Jančar, pa bo v petek, 9. maja, ob 9.30 in sicer na temo: »V srednjeevropskem prostoru«.

Jutri zvečer bo za vse udeležence srečanja sprejem na Izvršnem svetu SR Slovenije. Med ostalimi prireditvami 19. srečanja omenimo še predavanje Ferenc Takacs o sodobni madžarski književnosti v petek, ob 15.30, uro kasneje bo tiskovna konferenca, ob 20.30 pa večer poezije.

BERITE

»Novi Matajur«

Gil Evans in njegov orkester na turneji po Italiji

Jazzovski koncerti prav gotovo niso najpogostejše prireditve v tržaškem kulturnem življenju, ki že itak ni pretirano pestro. Organizira jih v glavnem Tržaški jazzovski klub, ki se ubada s težkimi prostorskimi težavami (ne samo za koncerte, temveč celo za svoj sedež) in ki je letošnjo sezono rešil tako, da je koncerte organiziral v diskoteki Mandracchio. Prostor je sicer prijeten in lastniki dvorane so tudi dovolj zainteresirani za tovrstno sodelovanje, vendar dvorana preneseno samo manjše glasbene zasedbe.

Pomoč Tržaške letovišarske ustanove in razpolaganje z gledališčem Rossetti sta bila torej nujna pogoja, da je orkester Gila Evansa lahko gostoval v Trstu, kar je bila za jazzovske navdušence — kot smo že omenili v preteklih dneh — izredna prilika. Pobuda je tudi dokazala, da občinstvo, s katerim tržaški organizatorji pogosto niso pretirano zadovoljni, zna ceniti kvalitetno ponudbo, saj je napolnilo gledališče Rossetti kljub neskrbnim cenam. O občinstvu moramo tudi še povedati, da ni bilo samo tržaško in da je bilo izredno pripravljeno, skratka, bila je to izbrana publika, ki je znala pazljivo poslušati in tudi hvaležno zaploskati ob kvalitetnem izvajanju solistov. Malokdo je tudi za pustil dvorano pred koncem koncerta, ki se je začel s precejšnjo zamudo in končal popolnoma, trajal je torej dve uri in pol, kar ni pri jazzu nič izrednega, pa tudi ni običajno trajanje prireditve.

Posebno zanimanje je seveda vladalo v zvezi s samim Gil Evansom, sedemdesetletnim glasbenikom iz Toronta, ki spada med markantne osebnosti sodobnega jazz. Evans je zaslovel ob sodelovanju z nonetom Milesa Davisa, kasneje pa je izdal tudi nekaj svojih

albumov; zelo zanimiva je bila njegova priredba Gershwinove opere Porgy and Bess. O Gilu Evansu govorimo stalno kot o enem najboljših aranžerjev, pri jazzu pa moramo poudariti, da razmejitve med skladateljskim in aranžmajskim delom ni vedno točno določena, že res, da si aranžerji »sposojajo« tuje motive, ki jih potem na svoj način obdelajo, vendar je to lahko le »izgovor«, ali izhodišče za ustvarjanje novih glasbenih idej, v katerih skoraj ne spoznamo osnovnega motiva.

Za glasbo Gila Evansa velja oznaka, da so njegovi aranžmaji elegantni in da jih spleta ob solistih, ki imajo vedno dovolj prostora za improvizacijo. Oznako je potrjal tudi nastop v Trstu, saj je Gila Evansa spremljalo dvanajst odličnih solistov, orkestru pa se je tudi poznalo, da je na začetku turneje po Italiji (skupina je še namenjena v Lugano, Novaro, Milan, Rim in Firenze). Kljub individualni virtuznosti glasbeniki niso bili uigrani in da repertoar, s katerim so se predstavili, še ni do potankosti izdelan. Morda se zdijo te pripombe pri jazzu odvečne, vendar pazljivim poslušalcem niso mogli uiti nekateri spodrsljaji, ki pa seveda celoti niso škodili.

Za samega Gila Evansa moramo reči, da je bila njegova prisotnost na odru morda še pretirano diskretna, kar pa pomeni tudi, da je pustil dovolj prostora mlajšim sodelavcem, za katere bi z veliko težavo izdelali »pridnostno lestvico«. V prvem delu koncerta je izstopal tenor saksofonist Bill Evans (ki je tudi nastopal s skupino Milesa Davisa) s svojimi zvočno bogatimi solističnimi izvajanja. Občinstvo pa so tudi navdušili vsi trije trobentači: Miles Evans (aranžerjev sin), Shunzo Ono in morda najbriljantnejši Lew Soloff (iz

skupine Blood Sweet and Tears). V drugem delu se je razigral pozavnist izrednih sposobnosti Tom Malone (tudi član skupine Blues Brothers Band), presenetil je s svojimi dolgimi toni temnopolt Danny Taylor s tubo in basovski saksofon, zanimivo je bilo izvajanje hornista Johna Clarka in saksofonista Chrisa Hunterja. Skratka, igranje pihalcev in trobincev je nekako odneslo levji delež, saj so dokazali, da so odlični improvizatorji, istočasno pa so se tudi dovolj disciplinirano vračali v skupno igro in k aranžmaju.

Orkester je Gil Evans posodobil z električnim basom, nadvse zanesljivim Markom Eganom, ki je diskretno spremljal kolege, z električno kitaro, temnopoltim Hiramom Bullockom, ki je imel dovolj prostora tudi kot solist, in z odličnim bobnarjem Dannyjem Gottliebom, ki je imel nekoliko preveč rockovskih značilnosti, čeprav je vseskozi nudil orkestru odlično ritmično podlago. Prisotnost kitare, basa in klaviatur, iz katerih je Peter Levin izval marsikateri zanimiv efekt, je omogočila, da se je Evansova glasba pogosto približala dobremu rocku, se potem s stopnjevanjem ekspresivnosti vračala k najbolj klasičnemu hot jazzu, da je še in še prepuščala besedo improvizaciji.

Morda je bila glavna privlačnost celotnega večera prav to nihanje od klasičnega do modernega, od obujanja starega temnopoltega jazz do najodobnejših elektronskih efektov. Tudi najhujši tradicionalisti so morali priznati, da je bil večer zanimiv in nadvse privlačen, kljub temu, da je bila zvočnost (tudi zaradi ojačevalcev in »bučnih« bobnov) včasih na robu jazzovske sprejemljivosti. (nak)

Nogomet: kljub porazu v povratni tekmi proti Kölnu

Real Madridu pokal UEFA

Köln — Real Madrid 2:0 (1:0)
STRELCA: v 23. min. Bein, v 71. min. Geilenkirchen.

KÖLN: Schumacher, Prestin, Geis (Schmitz), Gleichen, Steiner, Geilenkirchen, Littbarski, Hönertsch, Bein, Janssen (Pisanti), Alofs.

REAL MADRID: Agustin, Chendo, Camacho, Solana, Maceda, Gordillo, Butragueno (Juanito), Michel, H. Sanchez (Santillana), Gallega, Valdano.

SODNIK: Valentine. GLEDALCEV: 23.000.

ZAHODNI BERLIN — Kot je bilo pričakovati, je Real Madrid, ki je v prvem srečanju doma zmagal kar s 5:1, osvojil letošnji pokal UEFA. Španci so sicer sinoči v Berlinu v povratnem finalu izgubili proti Kölnu, Zahodni Nemci pa so jim uspeli dati le dva zadetka in Real je tako drugič zaporedoma osvojil ta pokal.

Srečanje samo je bilo še kar zanimivo. Zahodni Nemci so seveda igrali napadalno, Španci pa so se mirno branili in nekajkrat bili tudi nevarni s protinapadi. Po drugem zadetku bi lahko nogometaši Kölna dosegli še tretjega, vendar pred Agustinovimi vrati niso bili dovolj prisebni in Špancem je uspelo obdržati poraz na 0:2.

Real v prihodnji sezoni ne bo branil tega pokala, saj je osvojil špansko prvenstvo in bo zato nastopil v pokalu prvakov.

Srečanje Sordillo - De Biase

MILAN — Včeraj sta se v Milaanu srečala predsednik italijanske nogometne zveze Federico Sordillo in odgovorni preiskovalne komisije Corrado De Biase. Tema pogovora je bil škandal o črnih stavah.

Po sestanku sta oba izjavila, da bosta napravila vse, da bo prišla na dan resnica in to čimprej.

DREVI V SEVILLI (TV 1 OB 20.10)

Finale pokala prvakov Barcelona - Steaua

SEVILLA — V Sevillei bo drevi ob 20.15 (italijanska TV s pričetkom ob 20.10 po 1. sporedu) finale nogometnega pokala prvakov med Barcelono in Steauo iz Bukarešte.

Favoriti za zmago so seveda Španci, ki bodo med drugim imeli veliko podporo svojih navijačev. Sicer pa bi lahko romunsko moštvo tudi poskrbelo za velik podvig, saj bo igralo pod manjšim psihičnim pritiskom.

pred svetovnim nogometnim prvenstvom

Od Urugvaja do Mehike

BRUNO KRIZMAN

Od začetne zamisli Francoza Julesa Rimeta, da bi se začelo izvajati svetovno nogometno prvenstvo, je preteklo skoraj 60 let in letošnje bližnje prvenstvo bo že trinajsto. Nogomet je iz čista igre postal izredno sredstvo pogojevanja ljudskih množic, pravi opij, katerega se je že marsikateri režim poslužil za podtalno uveljavljanje pravic močnejšega.

Ze od samega začetka se je nogometno svetovno prvenstvo izkazalo kot velik trgovski posel. V kratkih besedah bomo skušali prikazati nekaj značilnosti iz prejšnjih izvedb te prireditve s poudarkom tako na samih rezultatih kot tudi na okoliščinah, ki so bile značilne za dobo vsakega prvenstva in na obrobni zanimivostih.

URUGVAJ 1930

Evropa slabo zastopana

Ta južnoameriška država, tedaj pri zelo dobrem gospodarskem zdravju, si je organizacijo zagotovila ob nominalni potrebi proslavljanja 100-letnice neodvisnosti. Urugvajci so za ta namen zgradili nov stadion za 90 tisoč gledalcev in mu dali ime »Centenario«.

Svetovnega prvenstva se je udeležilo 13 ekip, od tega samo štiri iz Evrope. Angleži so kot samozvani mojstri prireditve podcenjevali. Za dobre nogometaše so tedaj imeli tudi vse podonavske države, organizacijsko pa je stvar zmogla le Jugoslavija, ki se je prvenstva udeležila skupno s Francijo, Belgijo in Romunijo. Južno Ameriko so predstavljale Argentina, Bolivija, Brazilija, Čile, Urugvaj, Paragvaj in Peru, Severno pa Mehika in ZDA.

Jugoslavija je začela odlično. Najprej je z 2:1 premagala Brazilijo, nato pa še Bolivijo s 4:0. V polfinalu se je srečala z Urugvajem. Kot prva je povedla, nato pa doživela pravo katastrofo z 1:6.

V Italiji je doživelo SP malenkosten odziv. Ob rezultatu finalne tekme je bila za bralce bolj zanimiva vest o 3.000 argentinskih navijačih, ki so se v Buenos Airesu vkrcali na italijanski parnik »Dulio«, ki se je na poti v Evropo ustavil tudi v Montevideu. Zaradi megle (bili so v polni zimi) se je na Rio de la Plati parnik iz varnosti ustavil in navijači so v Montevideu prišli, ko je bilo že vsega konec. Urugvaj je potrdil vlogo favorita in Argentino odpravil s 4:2. V Montevideu so za čas finala ob tedaj še neznanem prometu zabeležili prvi zastojev v zgodovini. Ljudje so se gnetli po cestah in preko zvočnikov poslušali prenos brez obzira na tiste, katerih nogomet ni zanimal.

Finale med Urugvajem in Argentino je že predstavljal dva različna koncepta igre. Argentinci so imeli posebno slast v osmeševanju nasprotnika z vražjimi driblingi, Urugvajci pa so bili bolj konkretni in šli v živo, ko se je le dalo.

Igralo se je od 13. do 30. julija in uspeh prve prireditve je jamčil za bodočnost.

ITALIJA 1934

Režimski uspeh »azzurro«

Z namenom, da bi nadoknadila zamujeno, je fašistična Italija zastavila vse sile, ponudila zelo dobre organizacijske pogoje in organizirala drugo nogometno SP. Ni potreba posebej poudarjati, da je prvenstvo služilo tudi za povečevanje režima.

Prvenstvo se je odvijalo od 27. maja do 10. junija. Državne železnice so nudile 70-odstotni popust tistim, ki so potovali na tekme. V organizacijo je bil vpleten tudi Trst, ki je 27. maja gostil tekmo osmine finala med Češkoslovaško in Romunijo. Obe ekipi sta prišli v Trst nekaj dni pred tekmo in bili deležni izredne pozornosti. Romuni so se nastanili v hotelu Regina, prej Narodnem domu, ka-

Luisito Monti, ki je v Italijo leta 1934 osvojil naslov svetovnega prvaka. Monti je leta 1930 igral za Argentino.

tereza so fašisti požgali. Za Češkoslovaško je igral tudi slovit vratar Planicka, eden najboljših v zgodovini nogometa.

Za zadnje taktične nauke in za zbranstvo sta se obe reprezentanci podali na Kras. Češkoslovaška si je za štáb izbrala hotel pri Obelisku na Opčinah in telovadila na dvorišču za hotelom, Romuni pa so se odločili za Nabrežino. Iz Prage je prišlo v Trst 300 navijačev, ki so pozdravili zmago svojih ljubljencev z 2:1.

Italija je po uvodu z ZDA napredovala s težavo. Proti Španiji je bila potrebna celo dodatna tekma, na kateri je na srečo manjkal Ricardo Zamora, baje najboljši nogometni vratar vseh časov. V finalu je Italija z 2:1 premagala Češkoslovaško.

Vezi, katere je Trst navezal z Romuni med pripravami na tržaško tekmo, so verjetno botrovali gostovanju Triestine v Romuniji. Med tržaškimi igralci je bil tedaj tudi slovenski nogometaš Kufersin, ki je v Romuniji dosegel tudi nekaj golov.

(Sledi)

ITALIJANSKI NOGOMETNI POKAL

Četrtfinalne tekme

z okrnjenimi ekipami

Danes bodo na sporedu prve četrtfinalne tekme italijanskega nogometnega pokala. Zaradi priprav italijanske reprezentance (pa tudi drugih) za svetovno prvenstvo v Mehiki bodo moštva danes nastopila v dokaj okrnjenih postavah. *Današnji spored:* Roma - Inter; Verona - Como; Empoli - Fiorentina; Sampdoria - Torino.

Dirka po Španiji

MADRID — Španec Jose Recio je osvojil 14. etapo mednarodne kolesarske dirke po Španiji. V sprintu je premagal Irca Kellyja in rokaja Cabestanyja. Španec Alvaro Pino je ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Odbojka: kvalifikacije za SP

Italijanke premagale Bolgarijo

RIM — V sinočnjem kvalifikacijskem srečanju za SP so Italijanke po zelo izenačenem in pravem maratonskem boju premagale Bolgarijo s 3:2 (13:15, 15:9, 16:14, 15:17, 15:13) in tako s 6 točkami vodijo na skupni lestvici pred Bolgarijo, ki jih ima 4.

Bearzot jezen

ROCCARASO — Italijanska nogometna reprezentanca se te dni mudi na pripravah v Roccarasu. Zvezni trener »azzurro« Enzo Bearzot se je včeraj precej jezil na del italijanskega tiska, ker je le-ta pisal o nekaterih nesporazumih med igralci, da so časnikarji TV v prednosti, da nogometaši ne spoštujejo pogodbe z neko trdko nogometnih čevljev itd. Bearzot je še dejal, da je prepričan, da bo Tardelli imel pomembno vlogo v Mehiki in da se še ni odločil med Gallijem in Tancredijem, kdo bo številka 1.

terih nesporazumih med igralci, da so časnikarji TV v prednosti, da nogometaši ne spoštujejo pogodbe z neko trdko nogometnih čevljev itd. Bearzot je še dejal, da je prepričan, da bo Tardelli imel pomembno vlogo v Mehiki in da se še ni odločil med Gallijem in Tancredijem, kdo bo številka 1.

Boks: Arredondo prvak

LOS ANGELES — Mehški boksar Rene Arredondo je osvojil naslov svetovnega prvaka v superlahki kategoriji (verzija WBC), s tem da je s k.o. v petem krogu premagal Američana Lonnieja Smitha.

Kolesarstvo: v prvi etapi dirke Alpe Adria

Glajza najhitrejši, danes Portorož-Pordenon

20. mednarodna kolesarska dirka Alpe - Adria se včeraj z etapo iz Ljubljane do Portoroža sicer ni začela posebej spektakularno. Na dlani pa je, da bodo imeli najboljši jugoslovanski kolesarji zelo glasno besedo na tej dirki. Etapo sta »vzela« Čehoslovaka Andrej Glajza, pred dvema letoma mladinski svetovni prvak v kolesarskem krosu in Stefan Letavai, lani 5. na dirki Alpe - Adria. Za njima so na cilju v Portorožu, ki je bil pripravljen precej slabo, privozili štirje Jugoslovani (Papež, Glivar, Pavlič in Smole), vmes pa še Italijan Tonetti. Velika skupina je za prvo šesterico zaostala vsega 31 sekund.

Do vzpona na Šmarje ni bilo posebnih trenutkov na včerajšnji etapi, kljub hujšima nalivoma v Logatcu in nekaj kilometrov po Postojni. Tik pred vzponom na Šmarje pa so pobegnili

Papež, Smole, Glajza, Tonetti in Zahodni Nемец Würtell. Glajza je bil zdaleč najmočnejši, toda na spustu ga je dohitel Sandi Papež. Za njima pa se je sestavila skupinica, v kateri so bili tudi Pavlič, Smole in Glivar. Pri letališču v Sečovljah je peterica ujela Papeža in Glajza in nato je v Portorožu odločal sprint. Med štirimi jugoslovanskimi reprezentanti ni bil nihče kos Čehoslovakoma.

Vrstni red 1. etape Ljubljana - Portorož: 1. Glajza (Inter ČSSR) 3.28'21" (povprečna hitrost 44,700 km na uro); 2. Letavai (Inter ČSSR); 3. Papež (Jugoslavija); 4. Glivar (Jugoslavija); 5. Tonetti (Zoccorinese - Italija); 6. Pavlič (Jugoslavija) vsi isti čas; 7. Smole (Jugoslavija) po 31"; 8. Citterio (Zoccorinese - Italija); 9. Kralj (Slovenija); 10. Lampič (Slovenija).
Skupna lestvica: 1. Glajzaj (Inter

ČSSR) 3.28'15"; 2. Papež (Jugoslavija) po 3"; 3. Glivar (Jugoslavija) isti čas; 4. Letavai (Inter ČSSR) po 4"; 5. Tonetti (Zoccorinese - Italija) po 5"; 6. Pavlič (Jugoslavija) po 6"; 7. Milenković (Srbija) po 34"; 8. Kosirnik (Rog) po 35"; 9. Jarčo (Inter ČSSR) po 35"; 10. Piatek (Poljska) po 36".

Moštveno: 1. Jugoslavija 10.25'03"; 2. Inter ČSSR po 31"; 3. Zoccorinese Italija po 1'02; 4. Slovenija po 1'33; 5. Rog isti čas, itd.

Danes bo 2. etapa od Portoroža do Pordenona. (Jože Pogačnik)

Dirka po Venetu

RECOARO TERME (Vicenza) — Michele Moro je osvojil 4. etapo amaterske kolesarske dirke po Venetu in seveda ohranil prvo mesto na skupni lestvici pred rojakom Pizzolom in Čehoslovakom Drahosom.

Košarka: drevi v prijateljskem srečanju

Jadranovci proti Dalvinu

Jadranovi košarkarji, ki so v nedeljo v predzadnjem kolu drugoligaškega italijanskega prvenstva tesno izgubili v Bergamu proti moštvu Celano, bodo v okviru priprav na zadnje prvenstveno tekmo, ki bo v nedeljo v Trstu proti Kidlandu iz Padove, igrali prijateljsko srečanje z Dalvinom iz Splitsa.

Srečanje bo drevi v repenski telovadnici s pričetkom ob 19. uri. Dalvin nastopa v hrvaški ligi. Za jadranovce bi to nedvomno lepa preizkušnja za nedeljski zadnji prvenstveni nastop. Žal pa bodo naši košarkarji nastopili v okrnjeni postavi, saj se bodo nekateri udeležili vseučilišnega prvenstva.

Lestvica strelcev B lige:

Marko Ban zanesljivo drugi

Tudi po predzadnjem kolu drugoligaškega prvenstva je jadranovec Marko Ban zanesljivo na drugem mestu lestvice najboljših strelcev. Marko bo to mesto zanesljivo obdržal tudi po koncu prvenstva, saj je njegova prednost nad tretjevrščenim Maguolom izdatna.

LESTVICA STRELCEV

Boni (Panapesca Montecat.)	863
MARKO BAN (JADRAN)	690
Maguolo (Panapesca Montecat.)	649
Sciaccia (Faciba B. Arsizio)	633
Della Fiori (Cagiva VA)	616

Ferraiuolo (Panapesca Montecat.)	595
Masetti (Ecoementi FE)	589
Turel (Castor Pordenon)	559
Gurtner (Vicenza)	553
Lamperti (Citrosil VR)	549

Med nagrajenci tudi poletovec Samo Kokorovec

V organizaciji deželnega odbora bo v petek v Vili Manin v Passarianu nagrajevanje najboljših športnikov in športnic Furlanije - Julijske krajine. Med nagrajenci bo tudi Poletov kotalkar in evropski prvak Samo Kokorovec.

Košarka: drevi v Cantuju Arexons - Bancoroma

CANTU' — Drevi bo v Cantuju tretja in odločilna tekma četrtfinala končnice prvenstva italijanskega košarkarskega prvenstva med Arexansom in Bancoromo. Po dveh tekmah je stanje izenačeno 1:1. Zmagovalec v tem srečanju bo v polfinalu igral proti Mobilgirgiju iz Caserte.

Včeraj pogreb

Enza Civellija

V Ronkah je bil včeraj pogreb Enza Civellija, delegata CONI. Pogreba so se udeležili številni predstavniki političnega in športnega življenja.

Odbojka: v kategoriji under 16 za ženske

Sloga Sklad Mitja Čuk pokrajinski prvak

SLOGA SKLAD MITJA ČUK — BOR 2:1 (15:13, 13:15, 15:5)

TRAJANJE SETOV: 25', 18', 18'.

SLOGA SKLAD MITJA ČUK: Milenkovič, Škerk, Fabrizi, Dernovšček, Vidali, Križmančič, Sosič, Susič, Lupinc, Maver, Miot, Guštin.

BOR: Bandi, Knez, Banelj, Sancin, Superina, Železnik, Pernarčič, Vesel, Del Piero, Viler, Čok.

Sloga Sklad Mitja Čuk je pokrajinski prvak v kategoriji under 16. Sinoči so slogašice v povratni tekmi premagale mlade borovke, vendar je bila njihova pot do zmage neprimerno težja kot v nedeljo. Borovke so tokrat zaigrale izredno dobro in to predvsem v obrambi, kjer so pobirale tudi nemogoče žoge. Slogašice pa so nastopile precej dekoncentrirane, grešile so kot za stavo in drugi set se jim je izmuznil prav zaradi podcenjevanja nasprotnic. V tretjem so borovke popustile.

Sloga Sklad Mitja Čuk čakajo že v nedeljo v kraju Povoletto pri Vidmu

UNDER 16 — moški

VAL FINCANTIERI TRŽIČ 2:0 (15:6, 15:0)

VAL: Volčič, Petejan, Makuc, Gaeta, Vogrič, Gulin, Zavaddal, Kuzmin, neprimerno zahtevnejši nastopi na državnem finalu tega prvenstva. (Inka Černic)

Proti zadnjevrščenim na lestvici so »plavo-rdeči« sklenili prvenstvo z zmago. O tekmi sami ni kaj reči, saj je bil nasprotnik preveč šibak. V drugem setu je Robert Makuc s petnajstimi servisi dosegel vseh 15 točk in pustil goste na ničli.

S prvenstvom samim smo lahko zadovoljni, saj so naši igralci pričeli s treningi zelo pozno zaradi problemov s telovadnico, poleg tega je tik pred pričetkom prvenstva ekipo zapustil ključni tolkač. Trener Boris Jelavič je dobro opravljal svoje delo. (Zip)

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo seja glavnega odbora jutri, 8. maja ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

PRIMOTOR KLUB obvešča, da bo sestanek za pripravo klubskega praznika v petek, 9. t.m., ob 20.30 v Lonjerju. Zaželeno je čim številnejša udeležba.

ŠPORTNA ŠOLA TRST sporoča, da bo zaključni telovadni nastop za predšolske otroke »5. revija najmlajših« v soboto, 10. t. m. ob 15.30 na stadionu »1. maj«. Zbirališče otrok ob 15. uri. Vabljeni!

UNDER 14 — moški

LIBERTAS — SOČA SOBEMA 0:3
SOČA: P. Černic, Čaudek, Tomšič, Milocco, Pisk, Tommasi, Monti.

Kljub nepopolni postavi so mladi odbojkarji Soče premagali tudi Libertas iz Krmina in pozitivno nadaljujejo pot v prvenstvu under 14. Kar zadeva srečanje, naj povemo, da je bila v majhni telovadnici, tako da igra ni bila najboljša. (Peter Černic)

JUTRI V ŠTANDREŽU OB 20.00

Prijateljska tekma Val-Kanal

Odbojkarji Vala, ki so z napredovanjem v C-1 ligo končali letošnje prvenstvo, bodo odigrali prijateljsko tekmo z ekipo iz Kanala, ki je ravno tako osvojila prvenstvo v 1. slovenski ligi in bo sedaj igrala kvalifikacijska srečanja za prestop v 2. zvezno ligo.

Srečanje med Valom in Kanalom bo jutri, ob 20. uri v štandreški telovadnici. Sicer se pri štandreškem odbojarskem klubu pripravljajo na slovesnost, da bi primerno počastili napredovanje. Ta bo 21. maja, ko bodo med drugim odigrali tudi prijateljsko srečanje z videmskim drugoligašem Volley Ball.

Nogometni turnir za osnovnošolce in nižjesrednješolce Že jutri na vrsti drugo kolo

V organizaciji nogometne komisije Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji se je v ponedeljek na raznih igriščih v tržaški okolici pričel nogometni turnir za osnovnošolce in nižjesrednješolce, ki je že v lanski prvi izvedbi doživel velik uspeh, saj je med našimi učenci in dijaki zbudil veliko zanimanja in tudi pravega navdušenja.

Tudi letos se turnirju obeta podoben uspeh, saj je udeležba prav tako velika. Danes objavljamo rezultate prvih srečanj in spored jutrišnjih tekem.

OPČINE IN GROPADA: Bellafontana, Berzi, Milič, Danev, Radetti, Ražem, Vremec.

SKUPINA C (igrišče na Proseku)
Prosek - Rojan, Barkovlje in Devina odložena, ker se ekipa Rojana, Barkovlj in Devina ni predstavila na igrišču.

SKUPINA C (igrišče v Repnu)
Repentabor in Trebče - Slivno in Zgonik 1:8

REPENTABOR IN TREBČE: Aleks Purič, Aljoša Purič, Kralj, Crispini, Lokatos, Guštin, Ravbar (Brajnik).

SLIVNO IN ZGONIK: Sandri, Budin, Caharija, A. Pahor, Kante, Počkaj, Vodopivec, Zidarič, Colja, K. Pahor, Švara, K. in A. Gruden.

JUTRIŠNJI SPORED

CICIBANI (2. in 3. razred. OŠ)

SKUPINA A: v Dolini 17.30 Sv. Ana in Škedenj - Domjo.
SKUPINA B: v Trebčah 18.00 Ul. Donadoni, Ul. sv. Frančiška in Sv. Ivan - Trebče in Repentabor.

SKUPINA C: na Proseku 18.00 Rojan in Barkovlje - Mavhinje in Gabrovec.

ZAČETNIKI (4. in 5. razred OŠ)

SKUPINA A: v Dolini 18.15 Sv. Ana in Škedenj - Milje in Dolina; 19.00 Dolina, Boršt in Pesek - Boljunec.

SKUPINA B: v Bazovici 18.45 Bazovica in Katinara - Ul. Donadoni, Ul. sv. Frančiška in Sv. Ivan.
SKUPINA C: v Repnu 18.00 Prosek - Slivno in Zgonik; 18.45 Repentabor in Trebče - Rojan, Barkovlje in Devina.

Prosečani se še veselijo

Z zmago proti Bregu (na sliki) si je proseško Primorje zaslužno priborilo napredovanje v 2. amatersko ligo. Na Proseku se seveda še sedaj veselijo tega uspeha

mladinski nogomet

ZAČETNIKI

BREG — SAN VITO 3:1 (2:0)

STRELCI: Bandi, R. Gombač, Švara.

BREG: Giglifano, Mondo, Strain, Grilanc, Švab, Lovriha, Bandi, Punis, Mauri, R. Gombač, Calzi. (Rapotec, Švara, Sancin, Vrše).

Breg je kar nadigral nasprotnika. Brežani bi lahko zmagovali še z izdatnejšim izidom, če bi ne igrali preveč individualno. V nogometu je predvsem pomembna skupinska igra.

Naj omenimo, da je prvič na velikem igrišču igral Andrea Sancin. (M.Š.)

BREG — ZAULE 2:0 (0:0)

STRELA: R. Gombač, Pulis.

BREG: Giglifano, Mondo, Strain, Calzi, Švab, Lovriha, Bandi, Punis, Grilanc, R. Gombač, Švara. (Rapotec, Vrše, Sancin).

Breg se je od svojega občinstva poslovil z zmago. V prvem polčasu sta si bili ekipi enakovredni, v drugem pa so naši nogometaši prevzeli pobudo v svoje roke in potisnili nasprotnika v obrambo. S tako igro je bila tudi zmaga tu.

Sedaj čaka naše fante naporna tekma proti Montebellu (v nedeljo ob 10.00 na igrišču Ul. Flavia). V primeru zmage bi imeli možnost, da se uvrstijo v končno prvenstva. (M.Š.)

CHIARBOLA - PRIMORJE 3:2 (2:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Savi in Zacchigna.

PRIMORJE: Franza, Osi, Kante, Gherbassi (Husu), Pahor, Emili, Vodpivec, Trampuš, Colja, Doglia, Savi, Zacchigna.

Tekma je bila lepa. Tržačani so imeli terensko premoč, vseeno pa so naši igrali dobro. Predvsem po krilu so dobro prodirali. Domačini so predvsem s hitrimi akcijami postavili v nevarnost nekoliko počasnejšo obrambo gostov in so dosegli tri gole. Ko so "rdečarumeni" zgubljali, so dobro reagirali in bili enkrat tudi uspešni, škoda, da niso utegnili doseči še tretji gol, kar bi jim bilo v veliko zadoščenje. (Mitja Štoka)

NA GORIŠKEM

JUVENTINA — ITALIA 1:0

STRELEC: Marino Petejan

JUVENTINA: Grendene, A. Ferfolja, S. Ferfolja (Narduzzi), Marušič, Peršolja, Marino Petejan, Marko Petejan,

(Dario Petejan), Sellan, Devetak, Ger-golet, Koršič.

Začetniki Juventine so poskrbeli za lep podvig, saj so premagali drugouvršeno Italo iz Gradišča. Ferfoljevi varovanci so s to zmago naredili korak naprej na lestvici in so se ponovno približali vodilnim. Glede srečanja je treba povedati, da so bili domačini v večji premoči, kot bi lahko sodili po rezultatu. (M.P.)

CICIBANI

SAN GIOVANNI - PRIMORJE 4:1 (3:0)

STRELEC ZA PRIMORJE: Trampuš.

PRIMORJE: Sandri, Saroč, Švara (Rebula), Trampuš, Širca, Vascotto (Emili), Husu

Cicibani Primorja tokrat niso zaigrali kot v drugih tekmah. Domačini so z nekaterimi posamezniki večkrat postavili v težavo obrambo naših, ki so napadali brez zagrizenosti. Po prvem polčasu so bili trije goli razlike preveč za "rdečarumene", ki so premagali dobrega vratarja Tržačanov s strelom Trampuša v protinapadu. Na sredini igrišča je tokrat manjkal Digović. Vseeno bi lahko naši naredili kaj več. (Mitja Štoka)

NARAŠČAJNIKI

POKAL PACCIO

KRAS - BREG 4:1 (1:1)

STRELCI: Žagar (Kras) v 14. min., Massimo Tamaro (Breg) v 30. min. in 31. min. iz 11-metrovke, Alan Škabar (Kras) v 47. in 63. min. ter Šuc (Kras) v 72. min.

KRAS: Kočevar, Tavčar (Alan Škabar), Mesar, Grčić, Ferluga, Leone, Dragoni (Lucijan Škabar), Kavalič, Šuc, Umek (Grmek), Žagar.

BREG: Cottar, Paolo Tamaro, Bonzani, Sancin, Bevk, Starec, Hrvat (Zahar), Slavec (Albino), De Franceschi, Massimo Tamaro.

V derbiju prvovrstnega turnirja za pokal Pacco z Bregom so bili boljši domačini, ki so po slabi igri v prvem polčasu v nadaljevanju popolnoma nadigrali goste. Trener Adamič je zamenjal tri igralce, ki so poživili napad in je celotna ekipa zaigrala bolj sproščeno. Tokrat so Krasovci nastopili s precej spremenjeno postavo in se v prvem delu srečanja niso najbolje znašli. Za Brežane je iz 11-metrovke šele z drugim strelom Tamaro poslal odbito žogo v mrežo. (R.B.)

mladinska košarka

Borovi dečki prvaki

BOR ADRIAIMPEX - DON BOSCO

67:62 (29:27)
BOR: Prelec 8 (0:4), Danieli 6, Berdon, Arena 15 (1:1), Oberdan 14 (2:5), Sterni 2, Presl, Bajc 3 (1:2), Azman 17 (3:4), Legiša (0:3).

V predzadnjem kolu so borovci osvojili zmago proti Don Boscu in drugič zaporedoma pokrajinski naslov.

Tekma ni bila na kakovostni ravni, vendar je bila do konca zanimiva. V končnici pa je prišla na dan večja izkušnost naših, ki so prednost obdržali do konca srečanja. Za požrtvovalnost in borbenost zaslužijo pohvalo vsi igralci, še zlasti pa trojica Arena, Azman, Oberdan in presenetljivi Prelec. (Luka Furlan)

MLADINCI

BOR - BARCOLANA A

111 : 70 (51:32)
BOR: Pregarc 31 (4:4), Perčič 6 (0:2), Pahor 2, Jogan 6, Vecchiet 4, Smotlak 8 (2:5), Semen 12 (3:6), Kovačič 4, Pieri 38 (2:5), Kralj 10.

Ceprav tekma ni odločala o ničemer, so borovci vseeno odigrali najlepšo tekmo v tem prvenstvu. Z dobro obrambo in hitrimi protinapadi so plavali popolnoma nadigrali solidno Barcolano A. Pohvaliti je treba predvsem Pregarca, ki je tokrat nastopil v vlogi organizatorja igre. Naj še omenimo, da je bila to zadnja prvenstvena tekma borovih mladincev, ki so premočno osvojili pokrajinski naslov, v začetku junija pa se bodo na enodnevnem turnirju potegovali za deželni primat. (Vato)

1. DIVIZIJA

BASKET TRIESTE - SOKOL

68:87 (34:33)
SOKOL: Pavel Buzan 16, David Buzan 16, Terčon 8, Ridolfi 4, Caharija 20, Žbogar 8, Devetak 26, Pahor 5, Vidoni, Pupis.

Sokol je dosegel svojo šesto zmago. V drugem delu so gostje igrali mnogo bolj zbrano in s stalnimi menjavami obrambe popolnoma zmedli domačine.

Za lepo zmago bi pohvalili vse, še posebno pa se je v napadu in pri odbitih žogah izkazal Caharija. (Mitja)

FERROVIARIO - BOR 72:45 (35:26)

BOR: Oblak, Perko, Gerdol 18 (2:2), Štavar 5 (1:1), Furlan 3, Slobec 2, Baitz 4, Vascotto 3 (1:1), Devčić, Mesesnel 10 (0:1).

3 TOČKE: Furlan
Borovcem ni uspelo, da bi ugnali močno ekipo Ferroviaria in se tako uvrstili na prvo mesto v skupini C.

Domačini so slavili povsem zaslužno zmago, saj so bili skozi celo tekmo zanesljivo v vodstvu.

BOR - LIBERTAS 99:61 (48:28)

BOR: Oblak 12 (1:2), Gerdol 13 (1:2), Štavar 22, Slobec 3 (1:2), Sestan 9 (3:6), Jančar 8 (0:1), Baitz 5 (1:2), Devčić 12 (2:4), Mesesnel 15 (1:4).

3 TOČKE: Oblak.
Borovi košarkarji so v nedeljo zjutraj odigrali še zadnjo zaostalo tekmo z ekipo Libertasa. Kot je razvidno iz samega rezultata, je tekma potekala enosmerno. Kot zanimiv podatek naj navedemo, da so se že v prvem polčasu vsi borovci vpisali med strelce.

Predvsem sta se odlikovala Mesesnel in Štavar z izredno visokim odstotkom realizacije. (Marko Oblak)

PROPAGANDA

BREG - BOR 82:69 (37:41)

BREG: Corbatti, Zeriali 2, Rosso, Macor, C. Dazzara 11, M. Gombač 5, R. Gombač 32, P. Dazzara 11, Kralj, Bandi 21.

BOR: Filipčič 2, Uršič 4, Debeljuh 39, Starec 2, Martini, Umer 2, Rudež 4, Gregori 4, Possega 9, Schiulaz 3.

Moštvi sta si bili vseskozi enakovredni in razlika v koših je bila minimalna. Le proti koncu srečanja so se Brežani odlepili in zaslužno slavili.

Omeniti je treba, da je Bor nastopil brez nekaterih ključnih igralcev, kar se je na igrišču krepko poznalo. V Borovih vrstah gre pohvala Debeljuhu, ki je bil nedvomno najboljši igralec na igrišču. Pri Bregu pa zaslužijo pohvalo vsi igralci, nekoliko več pa je pokazal Ravel Gombač. (Stojan)

GORIZIANA - DOM 40:57 (16:22)

DOM: Pavšič, Primožič, Bordon 2, Ambrosi 26, Špacial 14, Bednarik, Feri, Sošol 15, Faganel.

Domovci so v 4. povratnem kolu osvojili dragoceno zmago. Po dogovoru med obema društvoma, so tekmo odigrali v telovadnici Kulturnega doma, belo-rdeči pa so povsem zaslužno slavili. (M. Čubej)

MINIBASKET

LIBERTAS — BOR 30:21 (12:7)

BOR: Sancin 5, Oberdan 1, Bonamore 1, Brazzani 8, Pussini 2, Flego, Prašelj 3, Furlan 2.

Na turnirju, ki ga organizira Libertas in je namenjen minikošarkarjem letnika 1977 in mlajšim, so borovci klonili pred močnejšimi domačini. Vsi so se izkazali zaradi borbenosti in požrtvovalnosti, najboljši strellec pa je bil tokrat Brazzani.

Z udeležbo na DP Gran Fondo v Oderzu

Začetek sezone za rolkarje Devina

Devinčani so si zavihali rokave in spet pričeli z delom. Letošnja ekipa je sestavljena iz šestih rolkarjev. V kategoriji cicibanov imamo Andreja Legišo (letnik 75), Davida Širca (letnik 75) in Deana Perica (letnik 74). V višji kategoriji, to je v kategoriji mlajših začetnikov, bodo branili barve Devina trije atleti in sicer Andrej Antonič (letnik 71), Rajko Zečevič (letnik 71) in Ervin Iori (letnik 70). Ekipa trenira pod skrbnim vodstvom Antonia Iorija. Treninje so vsak dan in trajajo po dve uri. Po lažjih začetnih treningih so sedaj priprave že bolj intenzivne. Devinčani se bodo udeležili vrste promocijskih tekmovanj in seveda tudi državnega prvenstva, ki je sestavljen iz šestih preizkušenj. Prva bo 18. t. m. v Vicenzi, druga 8.6. v Pordenonu, tretja 6.7. v Lasinu (Trident), četrta 7.9. v Gressomeiu (Aosta), peta 14.9. v Guiglii (Moena) in šesta 28.9. v kraju Lucca.

V nedeljo pa so se udeležili državnega prvenstva Gran Fondo v Oderzu. Proga je bila razdeljena na tri dele, in sicer za najmlajše (10 km), druga je merila 20 km, za najstarejše pa 45 km. Vse pa so potekale po ravnem. Tekmovanje je organiziral Sci fondo la Mutera. Naši so se dobro odrezali, začeni s kategorijo cicibanov. Najvišjo

uvrstitev je dosegel Andrej Legiša, ki si je priboril 4. mesto. Višja uvrstitev pa mu je ušla le za par sekund. Na dobrem 7. mestu se je uvrstil David Širca, na 9. mestu pa Dean Peric. Tudi v kategoriji mlajših začetnikov so se naši izkazali. Andrej Antonič si je priboril odlično 5. mesto, Ervin Iori 10., Rajko Zečevič pa 20. mesto.

LESTVICE:

CICIBANI: 1. Glauco Massei (GS Unicars L2, letnik 73) 25'51"0; 4. Andrej Legiša (SK Devina, 75) 30'17"7; 7. David Širca (SK Devina, 75) 32'50"2; 9. Dean Peric (SK Devina, 74) 38'55"7.

MLAJŠI ZAČETNIKI: 1. Roberto Dezolt (GS Forestale Roma, 70) 21'43"2; 5. Andrej Antonič (SK Devina, 71) 23'51"1; 10. Ervin Iori (SK Devina, 70) 25'28"3; 20. Rajko Zečevič (SK Devina, 71) 30'14"9. (Elio Iori)

JADRANJE: Regata v Piombinu

Spodbuden nastop Sireninih deskarjev

V soboto in nedeljo je Circolo veliko Piombinese priredil državno regato za jadrane deske 2. divizije IYRU.

MLADINSKE IGRE: odbojka

Kar dve naši šoli na deželnem finalu

V kraju Fiume Veneto pri Pordenonu bo danes deželni finale v okviru mladinskih iger v moški in ženski odbojki. Ugled tržaške ženske odbojke bodo branile dijakinje openske šole Kosovel, med moškimi pa so se v deželni finale uvrstili tudi dijaki goriskega Trinka, da je slovenska odbojka na tem tekmovanju res dobro zastopana.

Sodeč po predvidevanjih imata obe naši ekipi dobre možnosti, da se tudi na deželni ravni izkažeta. Šola Kosovel je tretje leto zapored nima v pokrajinskem merilu enakovrednega tekmeča in prepričani smo, da nas dekleta niti tokrat ne bodo razočarala,

čeprav jih čaka nedvomno težja naloga. Za vozovnico za nastop na državnem finalu v Rimu se bodo potegovali tudi dijaki Trinka. Ekipo sestavljajo v glavnem odbojkarji društev Val in Naš prapor, vodil pa jih bo prof. Kodrič. Kaže, da je konkurenca za naše fante dostopna in da imajo res lepe možnosti za uspeh.

SPORED MOŠKI: 9.30 Videm — Trinko; 10.30 Trst — Pordenone; 15.00 finale za 1. mesto.

SPORED ŽENSKO: 9.30 Gorica — Videm; 10.30 Kosovel — Pordenone; 15.00 finale za 1. mesto
Finalnih tekem za 3. mesto ne bo.

Med udeleženci sta bila tudi predstavnik tržaškega pomorskega kluba Sirena David Poljšak in Aleš Žetko, ki sta dosegla nekaj spodbudnih rezultatov. V lahki kategoriji je bil Poljšak deveti, v težki pa je Žetko zasedel 15. mesto. V prvi preizkušnji je David dospel na cilj četrti, toda na naslednjem startu se je neki tekmovalc nerodno zaletel vanj in zamunega ni bilo več mogoče nadoknaditi. V prvem pluvu se je izkazal tudi Žetko, ki je bil odličen sedmi. Žal tudi on ni uspel obdržati visoke uvrstitve.

REZULTATI

LAHKA KATEGORIJA: 1. Diana (CDV Gravedona); 2. Caramante (Piombino); 3. Bulgeri (CN Amici V Cervia); 9. Poljšak (TPK Sirena).

TEŽKA KATEGORIJA: 1. Ferrando (GSC Genova); 2. Moretti (CV Torbole); 3. Depetrini (CN Loano); 15. Žetko (TPK Sirena).

(D. Poljšak)

Pri SK Devina razdelili funkcije

Na seji 29. 4. je novoizvoljeni odbor SK Devina porazdelil funkcije med odborniki.

Predsednik: Edvard Bernhard, podpredsednik: Mauro Franza; tajnik: Lucijan Sosič; blagajnik: Albert Zenič; referenti za alpsko smučanje: Mauro Franza, Kristjan Zidarič in Franc Biščak; referenti za nordijsko smučanje in rolke: Evelina Vidau, Anton Iori, Alojz Semolič, in referent za planinstvo: Jordan Purič; nadzorni odbor: Mario Kralj, predsednik, Bruno Škerk, Mirko Škabar.

Maraž predsednik športnikov Soče

Jožko Maraž je bil potrjen za predsednika Športnega združenja Soča iz Sovodenj. V okviru združenja pa so si ostale odgovornosti takole porazdelili: Edi Pellegrin (podpredsednik), Benjamin Černic (tajnik), Mario Černic (blagajnik), Gabrijel Devetak (gospodar), Marjan in Igor Černic (teh. vodja), Andrej Fajt (tisk).

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 - za organizacije in podjetja mesečno 500 - letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

7. maja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian italiani
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

Sokoli letijo čez Mesinski preliv Varstveniki narave in divji lovci prvič iz oči v oči

REGGIO CALABRIA — Te dni so se ob Mesinskem prelivu zbrali varstveniki narave iz devetih evropskih držav, da bi opazovali priseljevanje posebne vrste sokola, ki sicer živi v Afriki, vendar se pride razmnoževati v okolico Mesinskega preliva. Ko so se tile znanstveniki predvčerajšnjim zbrali na kraju, kjer naj bi v prihodnje stal nosilni steber visečega mosta čez preliv, so se znašli v zelo razgibani družbi. Obkolilo jih je kakšnih sto lovcev s puškami, ki niso hoteli nič slišati, da bi se odpovedali divjemu lovu, dejavnosti, ki jo opravljajo, odkar pomnijo.

»Prvič se je zgodilo, da so se iz oči v oči pogledali tisti, ki kršijo zakone, in oni, ki so zadolženi za njihovo spoštovanje,« je izjavil Mario Pastore, predsednik italijanske zveze za zaščito ptic (LIPU). Na posvetu strokovnjakov, ki ga je poleg LIPU prirejela tudi mednarodna zveza za zaščito ptic (ICPB), pa je minister za varstvo narave Valerio Zanone poudaril volje Italije, da zavaruje tako ptice kakor tudi tiste, ki želijo v miru opazovati ta zanimiv pojav.

Ta vrsta sokola, ki mu v tistih krajih pravijo »ador-na«, je zaščiten z vsemi mogočimi zakoni, vendar jih divji lovci izigravajo.

Ves priobalni pas v okolici Reggio Calabrie in Mesine je poln na črno zgrajenih cementnih in železnih bunkerjev, iz katerih v času lovske zapore, se pravi v mesecu maju, oboroženi ljudje kot obsedeni streljajo na ptice, ki se prav sedaj priseljujejo v velikih jatah.

Posvet so sklenili s sprejemom resolucije, v kateri zahtevajo, naj italijanska vlada, v sodelovanju s poljskimi čuvaji in LIPU, ustanovi posebno središče za vzgojo ljudi in ohranjanje ptic roparic, ki preletavajo Mesinski preliv.

■ SOFIJA — Bolgarski tisk o nesreči v Črnobilu navaja samo Tassova poročila. Zanj je radioaktivnost normalna. V njem ni mogoče zaslediti nobenih priporočil državljanom, kako naj se ravna, zlasti naj ne uživajo sveže zelenjave in mleka.

Dolga ni 100.000, ampak »komaj« 70.000 svetlobnih let Rimska cesta je »krajša«

WASHINGTON — Naša galaksija ali Rimska cesta, kot jo poznamo s šolskih klopi, je znatno manj razsežna, kakor se je doslej mislilo. Pa tudi Sonce in njegovi planeti z Zemljo vred so galaksijnemu jedru bližji, kot so do sedaj kazali računi. Do tega zaključka je prišla skupina ameriških zvezdoslovcev, ki je za izmerjenje teh ogromnih vseмирskih razdalj uporabila radioteleskopi v New Mexico, Zahodni Virginiji, Kaliforniji in Massachusettsu.

S tem novim načinom merjenja so astronomi ugotovili, da obseg Rimske ceste, spiralnega ozvezdja z 200 milijardami nebesnih teles, ne znaša 100.000, ampak »komaj« 70.000 svetlobnih let. Izračun je poleg tega pokazal, da je Sonce oddaljeno od središča galaksije 23.000 svetlobnih let, medtem ko je poprej prevladovalo prepričanje, da ta razdalja znaša 33.000 svetlobnih let. Svetlobno leto ustreza, kot znano, razdalji, ki jo svetloba ob hitrosti 300.000 kilometrov na sekundo prepotuje v enem našem letu in ki znaša 9,5 bilijona kilometrov.

Ugotavljanje razdalje od središča Rimske ceste se je v preteklosti opravljalo z merjenjem jakosti svetlobnega sevanja nebesnih teles, toda ta sistem ni povsem zanesljiv: jedro galaksije je namreč omračeno s tonami in tonami vesoljskega prahu in plinov, ki motijo natančno preverjanje svetlobne jakosti. Za merjenje po novi metodi so ameriški zvezdoslovci morali poiskati izhodiščno merilno točko: izbrali so jo v nedavno odkritem območju mladih, komaj nastalih zvezd v središču galaksije. To območje obkroža oblak prahu in plina, ki se naglo širi in v katerem so specifična telesa, katerih sevanje je ugašeno na takšne radijske frekvence, da jih zemeljski radioteleskopi zlahka zaznavajo. No, z merjenjem gibanja teh teles je astronomom uspelo mnogo natančneje izračunati razdalje v naši galaksiji.

Kače umorile 70.000 oseb

SAO PAULO — Vsaj 70.000 oseb ena leto umre v Braziliji zaradi pika strupenih kač. Strah zaradi takšne grozne smrti je postal v javnosti bolj prisoten po grozni smrti osemletnega otroka, Edwana Lopesa de Silva, ki ga je zelo strupena kača »jararacucu« pičila v bližini Brasílie. Otroku so najprej morali odrezati nogo, pa ga tudi s tem niso rešili. V bolnišnici je namreč primanjkovalo strupa proti kačjemu piku. Ko pa so ga prinesli, je bilo že prepozno.

Tisk obširno poroča o tem vprašanju. Znana ustanova Butanta v Sao Paulu, ki je nastala v začetku stoletja, pripravila je omejene količine protistrupa. Letno bi ga potrebovali kakšnih 450.000 doz, zdravstvena oblast pa ga ima samo 180.000 doz. Pričakujejo, da bo do zadostnih količin prišla prihodnje leto. Do takrat bo potrebno poskrbeti tudi za distribucijsko mrežo.

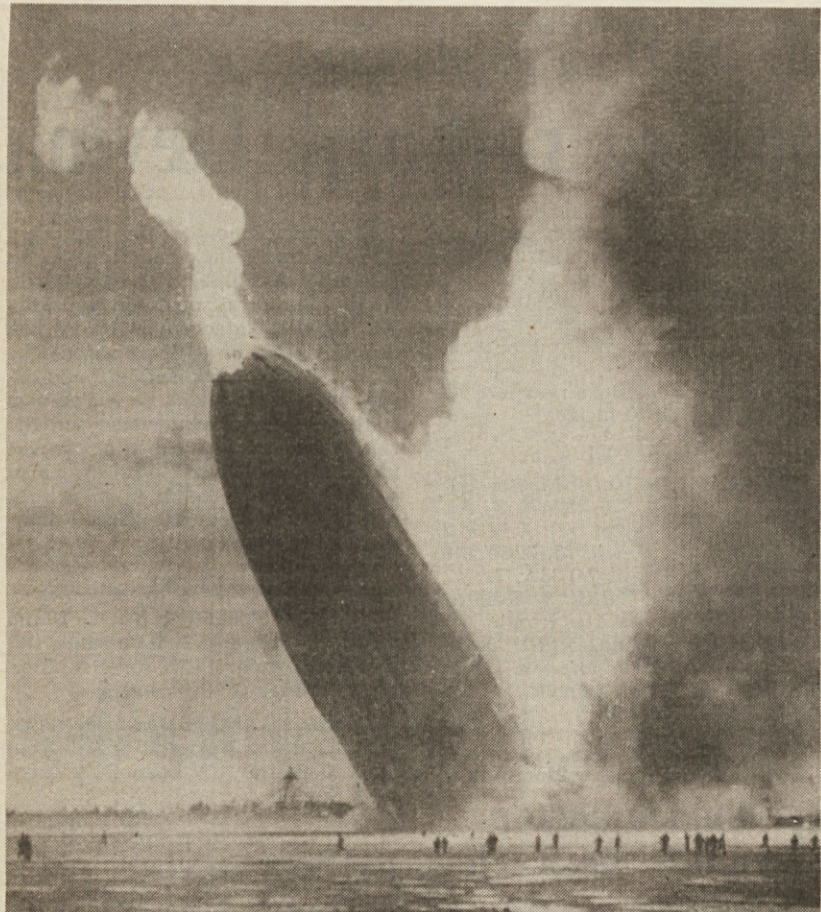
Zdravilo pridobivajo tako, da strup vbrizgajo konjem, ki poskrbijo za obrambna telesa. Ustanova Butanta bi potrebovala žive kače, da bi iz njih v laboratorijih lahko iztisnili strup. Kmetje, ki se s kačami srečujejo, pa jih povečini pobijajo, ker se nočejo izpostavljati nevarnostim, ki jih prinaša lov in kasnejše pošiljanje kač v Sao Paulo. Kmetje so se odrekli lovu na kače, čeprav jim je Butanta za vsaki dve kači brezplačno dajala po eno injekcijo protikačjega strupa.

Lepotice s podvezo

GENOVA — Človekova fantazija ne pozna meja, posebno na nekaterih področjih se vedno znova preiškuša. Ciccolini, ki smo jo objavili včeraj, je za svoje »totalno« slačenje pretor prisodil šest mesecev zapora, kar ji je samo še povečalo popularnost. Tale tri dekleta pa so se v nočnem lokalu Diva v Genovi, ob sponsorizaciji neke ameriške cigaretne tovarne, udeležile tekmovanja za »miss podveze«. Zmagala je 18-letna Iris (v sredini), ki bo zastoj potovala v Pariz.

Umrl je avtor te slike

MIAMI BEACH — Tukaj je umrl Murray Becker, član Associated Press photographer, ki je po svetu zaslovel s fotografijo gorečega nemškega cepelina Hindenburg. Sliko je posnel leta 1937, ko se je Hindenburg, ponos nacistične Nemčije, vžgal ob prihodu v Ameriko in zgorel. Sliko ocenjujejo za največjo fotografsko mojstrovino vseh časov.

Gradnja laboratorija za znanstvene raziskave Spojitev dveh vesoljskih postaj SZ Kozmonavta Kizim in Solovjov že 50 dni v vesolju

MOSKVA — Vesoljska ladja »Sojuz T-15« se bo danes priklopila znanstveno - raziskovalni postaji »Saljut 7 - Kozmos 1686«. Kozmonavta Leonid Kizim in Vladimir Solovjov, ki sta v vesolju že 50 dni, se bosta tako preselila, saj sta še do predvčerajšnjim bila na matični orbitalni postaji »Mir - Progres 26«, od katere se je ladja »Sojuz T-15« istega dne odklopila.

Vse aparature na ladji in na obeh postajah redno delujejo, kozmonavta se pa tudi dobro počutita, kakor je sporočila moskovska tiskovna agencija Tass.

Vesoljska postaja z laboratorijem za znanstvene raziskave »Saljut 7« je v vesolju že od 19. aprila 1982 in je bila junija lani deležna popravil na električnem sistemu zaradi resnejše okvare. Matično postajo »Mir« (po naše svet) so pa na krožni tir okoli Zemlje izstrelili 20. februarja letos, nakar sta se nanjo s »Sojuzom T-15« pripeljala Kizim in Solovjov. Pozneje so tej postaji priklopili še tovorni ladji: prvo, »Progres 25« so razstrelili brž potem, ko je na matično postajo pripeljala živež in razne naprave; druga, »Progres 26«, pa je še zmerom priklopljena k omenjeni postaji.

Pred 60 leti tragedija cepelina »Norge«

RIM — Ob 60-letnici prvega poskusa preleta severnega pola s cepelinom »Norge«, se pravi z balonom, napolnjenim z vodikom, v katerem so bili trije polarni raziskovalci, Amundsen, Ellsworth in Nobile, so včeraj v norveškem kraju Vadsø odkrili spominsko ploščo. Svečanosti je prisostvovala tudi vdova pokojnega generala Umberta Nobila, Gertrude Nobile.

Za tiste, ki ne poznajo tega podviga, poskus prvega poleta iz Rima v Alasko, naj povemo, da se je tragično končal na večnem polarnem ledu, da se je okoli dogodka veliko pisalo, se ga tudi obsojalo, in da so o njem napisali knjige in posneli filme, kajti odprava je bila vse prej kot znanstveno dognana, poleg vsega pa izvedena zelo površno. Tragedijo je preživel samo takratni polkovnik Nobile, ki ga je rešila neka sovjetska ladja.

Včerajšnjega obujanja spomina na tragični maj 1926 so se udeležili številni predstavniki Italije. Ob tej priložnosti so si ogledali tudi stolp, na katerega so vzdicali spominsko ploščo.

Ta stolp, ki je iz železa, je Nobile postavil, da so 6. maja nanj privezali cepelin, preden je nadaljeval pot proti otokom Svalbard. Stolp uspešno kljubuje polarnim nevihtam.

Emporio

FIorentINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

POMLADANSKE MODNE NOVOSTI

ŽENSKI KOSTIMI od 150.000 lir dalje
izredne cene na vseh artiklih

Jože Trobec

Čenča

72.

